

Humanisterna deltar
i Almedalsveckan
Sidan 3

Europeiska Humanist-
federationens kongress
Sidan 5

Humanisterna
deltar i Pride
Sidan 9

Humanistiska
sommarevenemang
Sidan 10

HumanistInfo

Årgång 14 **Nr 3** September 2012

Humanisternas medlemstidning

Almedalen

Humanisterna i debatt med Anders Borg

HumanistInfo

Medlemstidning för Humanisterna, utkommer med 4 nr/år.
ISSN 2000-1878.

Redaktör:

Emilia Ericson
emilia.ericson@humanisterna.se

Layout:

Lena Lindgren
lena.lindgren@humanisterna.se

Journalist:

Urban Jansson
urban.jansson@humanisterna.se

Redaktionsråd:

Urban Jansson
Staffan Gunnarson
Lisa Lönner Pulkkinen

Ansvarig utgivare:

Anna Bergström
anna.bergstrom@humanisterna.se

Tryckeri: Ale Tryckteam, Bohus.

Skriv i HumanistInfo!

Skicka ditt manus digitalt, t. ex. en Word-fil, till emilia.ericson@humanisterna.se. Vi kan tyvärr inte ansvara för insänt, ej beställt, material. Skriv ditt namn på manus och bilder och meddela samtidigt om texten ska föras med signatur istället för ditt namn. Ange om det är något du vill ha i retur. HumanistInfo kan tyvärr inte betala honorar för publicerade texter och bilder. Om så behövs kommer vi att redigera textmaterialet. Redaktionen förbehåller sig rätten att använda allt publicerat material på Humanisternas hemsida eller blogg. Undantag kan endast göras på särskild begäran. Redaktionen prioriterar texter som för resonemanget om humanism vidare.

Välkommen med ditt inlägg!

Sista dag att skicka in material till nr 4/2012 är 29 oktober.

emilia.ericson@humanisterna.se

Innehåll nr 3/2012

Artiklar

- 3-4** Almedalen
- 5-8** Europeiska Humanistfederationen
- 9** Pride i Stockholm
- 10-13** Evenemang i sommar
- 14-15** Historiska perspektiv på humanismen Del 3
- 16** Oum El Banine
- 17** Humanisterna på webben
- 17** Boktips
- 18-19** Lokal verksamhet
- 20** Fritt tänkt

Debatt

- 21-23** Det fria valet?
Vilken väg ska vi gå?
Vi är redan pragmatiska
Kyrkan inte längre kristen?
Troende ska välkomnas

Förbundssidor

Kommentar: Humanistisk höst

Redaktören har ordet

Detta nummer bjuder bland annat på sommarens höjdpunkter. Allt från inspirerande summering av konfirmationsläger och bröllop till humanistisk Europakonferens. Sommarens Humanistengagemang har för egen del mest frambringat olika funderingar kring hur vi ser på barnet som individ i Sverige idag 2012. Bör exempelvis ett lands sammanhållning få byggas på barnens axlar? Bör de barn som lever i detta land tvingas bära den bördan, och ska vissa barn bära tyngre än andra i så fall? Är detta verkligen rimligt? Under Humanisternas seminarium i Almedalen talades det bland annat om sammanhållning och hur konfessionella friskolor kan medverka till just detta i vårt samhälle. Omskärsedebatten togs givetvis upp, bland annat då Bengt Westerberg debatterade mot Göran Rosenberg. Oavsett om vi talar om friskolor, omskärelse eller om religion och religiös praxis rent gene-

rellt så förutsätts nästan alltid barnen bära det tyngsta oket. Det är som att barnen alltid måste vara de som helt ensamma storhandlar, släpar hem matkassarna, lagar all mat och diskar undan alla använda köksredskap för att få vara med på middagsbjudningen med släkten och vännerna. Förresten, inte bara det, gör inte barnen allt detta så blir det ingen middag för någon, ingen gemenskap och framför allt, ingen sammanhållning. (Det skulle givetvis även gå att byta ut barnet mot kvinnan i denna jämförelse). Nej, ansvaret för sammanhållningen bör rimligen delas så jämt och rättvist som möjligt och viktigt är att sammanhållningen inte är av den påtvingade och ogenomtänkta sorten.

emilia.ericson@humanisterna.se

Nästa nummer kommer i november

Foto: Emilia Ericson

Anders Borg, Annika Borg och Christer Sturmark debatterade under ledning av Staffan Dopping.

En storsatsning i Almedalen

Humanisterna satsade allt på ett kort under Almedalsveckan den här sommaren med att ha ett seminarium. Tanken var att satsa rejält och nå ut med detta.

Årets upplägg för Almedalen såg inte alls ut som föregående års upplägg. Istället för att ha flera dagar där evenemangen avlöste varandra satsade vi i år på ett seminarium som vi hoppades skulle sticka ut bland de övriga 1 818 evenemangen som slogs om de (uppskattningsvis) 17 000 besökarna.

Vårt seminarium i år gick under namnet "Får staten ha ihop det med Gud?". På en gräsmatta intill en ruin och under ledning av Staffan Dopping samtalande Humanisternas förbundsordförande Christer Sturmark med prästen Annika Borg och finansminister Anders Borg om

gränsdragningen mellan politik och religion och vilket inflytande religiös tro får ha i politiken.

Det blev ett mycket lyckat event som drog många åskådare och vi är givetvis glada och tacksamma över att Annika, Anders och Staffan ställde upp och gav av sin dyrbara tid. Det blev ett avslappnat samtal som bjöd på både skratt och allvar.

Det var väldigt intressant att se finansministern uttala sig om annat än siffror och det var tydligt att han tänkt mycket på frågor rörande religion och mänskliga rättigheter och hade mycket att säga och tycka till om. I bland annat diskus-

Foto: Emilia Ericson

Cirka 17 000 personer besökte Almedalsveckan och många kom för att lyssna till debatten i Humanisternas regi.

sionen om sammanhållning i samhället gick åsikterna isär något och prästen och humanisten flaggade för att sammanhållningen, som den mycket pragmatiska finansministern talade om som viktigt, ibland kunde ha ett för högt pris. Här kom religiösa friskolor upp som ett exempel på detta. Anders Borg menade att dessa friskolor kan vara en del i arbetet att skapa sammanhållning där minoritetsgrupper känner sig inkluderade och respekterade. Christer Sturmark och Annika Borg menade att de religiösa friskolorna snarare riskerar att åsidosätta barns och kanske framför allt, flickors rättigheter. Hela samtalet filmades så att de som inte var på plats i Almedalen kunde se samtalet live, samt i efterhand på Humanisternas hemsida.

Medverkan i flera evenemang

Humanisterna medverkade även i andras evenemang under veckan. Christer Stur-

mark medverkade i ett samtal arrangerat av den kristna tidningen Världen idag som gick under namnet "Hur sekulariserat är Sverige?". Christer var även panellist i SVT Debatt där han tillsammans med övriga inbjudna fick slåss om talartid då den alltid lika frispråkige och färgstarke Alexander Bard syntes och hördes mest hela tiden.

Vår nye styrelseledamot Bengt Westerberg medverkade även han i en debatt i Axess TV som hade titeln "Humanisterna – hot mot religionsfriheten?". Journalisten Lotta Gröning som ledde debatten frågade Westerberg och hans motdebattör Göran Rosenberg om huruvida Humanisterna hotar religionsfriheten genom att kritisera vissa konsekvenser av religion och vissa specifika sedvänjor.

Gröning undrade bland annat om det var obehagliga rasistiska undertoner eller bara ett sätt att främja upplysningen och den individuella friheten? Debatten

kokade dock snabbt ner till omskärelsefrågan där både Gröning och Rosenberg menade på att Humanisterna borde ta ansvar för de främlingsfientliga röster som kom fram i debatten, även om Humanisterna inte själva stod för dem. Vi var ett antal personer i den lilla skaran som hade samlats för att se TV-inspelningen som upprördes av den undermåliga kunskap om humanismen som både Gröning och Rosenberg uppvisade och hur de förenklade hela debatten kring bland annat omskärelse av pojkar.

Under Humanisternas korta men intensiva närvaro i Almedalen fanns Gotlands Humanisterna Birgitta Svensk och Staffan och Birgitta Bergström på plats. Ett stort tack till er och alla andra som bidrog till en lyckad Almedalsvecka!

Emilia Ericson

15 europeiska nationer på internationell konferens

Under sista veckan i maj höll Europeiska Humanistfederationen (EHF) en fyra dagar lång konferens för medlemmar i humanistorganisationer från Europa. Uppemot 150 aktiva humanister från 15 länder deltog.

Konferensen hölls i Universitetet för Humanistiska Studier, Universiteit voor Humanistiek, i Utrecht. Ja, du läste rätt: i Holland finns ett universitet sedan 1989 dedikerat till studier i sekulär humanism.

Humanism and Resilience

Presentationen, fritt översatt:

Idag exponeras vi alla för en medie-hype, politisk populism och många andra starka influenser. Dessutom skapar den ekonomiska instabiliteten en allmän känsla av osäkerhet i Europa. Resultatet är en utbredd uppgivenhet inför politiken. Allt detta utgör ett allvarligt hot mot viktiga mänskliga värden som frihet, ansvar, solidaritet och även mänsklig värdighet. För att undgå att ryckas med i sådana trender behöver människor karaktärsstyrka (resilience).

Varför karaktärsstyrka? Den holländske grundaren av vår tids humanism, Jaap van Praag, hade en vision om att humanismen kunde erbjuda byggstenarna till en etiskt hållbar livsstil. Han såg det som sitt uppdrag att utforma en livsåskådning som kunde stärka människor och ge dem motståndskraft inför oreflekterad konformism och likgiltighet.

Karaktärsstyrka innebär att kunna tänka fritt och motstå gruppträck. Motståndskraften fås inte genom att man avskärmar sig från sådana influenser utan genom ens förmåga och frihet att förhålla sig till dem – samtidigt som man erkänner det faktum att man alltid blir påverkad av andra och den kultur man lever i.

Deltagarna gjorde besök

Utöver föredrag och gruppövningar erbjöds också besök hos yrkesverksamma humanister, European Humanist Professionals (EHP). Ett besök var hos (fritt översatt) avdelningen för livsåskådning och andlig vård på universitetssjukhu-

set UMC i Utrecht, ett annat på arméns humanistiska avdelning, och ett tredje på HVO, ett utbildningscentrum som erbjuder en femårig humanistisk lärarutbildning. (Se separat artikel om sjukhuset och en intervju med EHP-rådgivare från Belgien.)

Huvudprogrammet fokuserade på utmaningar såsom utbildning, frigörelse, medialogik, internationell humanism, kampanjer och givetvis också huvudtemat om karaktärsstyrka och aktivt medborgarskap. Bland talarna fanns ledande humanister som David Pollock, Sophie in 't Veld, Andrew Copson och Pascal Bruckner, liksom lärare och professorer från universitetet.

Parallellt med konferensen höll EHF också sitt årliga General Assembly för att följa upp verksamheten, höra rapporter från medlemsorganisationer och välkomna nya sekulära medlemsorganisationer från Danmark, Portugal, Schweiz, Frankrike och Grekland.

EHF är en paraplyorganisation för ca

Foto: Magnus Timmerby

Över: Sophie in 't Veld, holländsk ledamot i Europaparlamentet.

Under: David Pollock, avgående ordförande för EHF.

50 humanistiska och sekulära organisationer från ungefär 25 länder i Europa.

Magnus Timmerby

Läs mer:

www.uvh.nl/english
www.humanistfederation.eu
www.europeanhumanists2012.eu
www.humanistprofessionals.org/
www.hvo.nl/hvo
www.youtube.be/Uu-1FYpzbDE

Humanistiska rådgivare från Belgien

Humanistisk rådgivning är stort i vissa länder. Till EHF:s konferens kom Belgien representerat med över 20 yrkesverksamma humanister. Här är en intervju med rådgivarna Liesbeth Pairoux, Jan Schurgers och Joske Dolmans.

Hur många humanistiska rådgivare finns det i Belgien och hur är ni organiserade?

I Flandern och Bryssel är vi 150 European Humanist Professionals (EHP) anställda av en central organisation som heter De Mens.nu (ordagrant översatt Människan.nu). Vi arbetar vanligen i lag om fem personer: en administratör, två rådgivare och två som jobbar med att bygga sociala och kulturella gemenskaper. Medelåldern är kring 35.

Löner för alla yrkesverksamma rådgivare betalas av regeringen, då humanism är en erkänd livsåskådning i Belgien. Man erbjuder inte medlemskap för individer utan verkar istället som paraplyorganisation för 35 humanistiska föreningar i regionen. De Mens.nu stöttar dessa medlemsföreningar med professionala rådgiv-

Foto: Magnus Timmerby

De humanistiska rådgivarna från Belgien har samlats för en stunds paus.

Humanistiska rådgivare i Utrecht

Universitair Medisch Centrum i Utrecht är ett av åtta UMC-sjukhus i Nederländerna. Med 1 200 sängar och 10 000 anställda inrymmer det bland annat ett barnsjukhus, akut- och intensivvård, och naturligtvis forskning och läkarutbildning.

I maj i år fick 20 yrkesverksamma humanistiska rådgivare från olika länder chansen att besöka sjukhusets avdelning för livsåskådning och andlig vård (fritt översatt). Anställda på avdelningen är humanistiska, katolska, protestantiska och muslimska rådgivare. De senare är präster men alla kallas verzorger, eller chaplains. Avdelningschef är den humanistiska rådgivaren Dr. Willem Blokland, som tillbringade en halv dag med oss tillsammans med sin kollega Dr. Gijsbert

van Eijdsden, också humanistisk rådgivare.

Som svensk besökare var det lätt att bli imponerad av arbetslagets proffsiga arbetsmetoder, bredden på tjänsteutbudet och den mängd forskning och analytiska metoder som finns tillgänglig.

År 2006 gjorde Nederländernas vetenskapliga råd för regeringspolicy en studie som frågade patienter om deras livsåskådningar. 46 procent hade en sekulär syn, 28 procent en traditionell religiös anknytning och 26 procent var "unbound spiritual".

Utifrån detta resultat blev det tydligt att avdelningen, med dåvarande antal anställda präster, bara tog hand om 37 procent av alla patienter. De bestämde att göra om sitt sätt att arbeta och tänka för att bättre kunna möta patienternas behov.

En annan ändring som Dr. Blokland infört var att säkerställa att alla rådgivare representerar hela arbetslaget när de möter patienter, inte bara sin egen religion (eller avsaknad av religion). Tidigare brukade de katolska prästerna mest tala med

vare, officianter, PR, events och logistik.

I Vallonien heter motsvarande organisation Maison de la Laïcité (ungefär: sekularismens hus). Utöver ceremonier erbjuder de kurser för invandrare, information om demokrati och andra tjänster.

De Mens.nu har starka band med International Humanist and Ethical Union.

Vilken typ av tjänster erbjuder ni i De Mens.nu?

Huvuddelen är s.k. moralisk rådgivning, officianter och skolbesök. Vi jobbar också med att bygga sociala och kulturella gemenskaper och stöttar regionens humanistiska organisationer med professionella tjänster.

Officianttjänster erbjuds för barnvårdsnämnden, konfirmation, partnerskap, begravningar eller andra viktiga händelser i livet som kan förtjäna högtidlighållande. Under konfirmationsstudier, traditionellt vid åldrarna 6 och 12, informerar rådgivarna om humanistisk livssyn och rådgivning, hjälper eleverna öva sig i kritiskt tänkande och leder diskussioner om etiska dilemman och sociala frågor som diskriminering, eutanasi, homosexualitet och AIDS.

Vid skolbesök informerar vi om den humanistiska livssynen och erbjuder information om etiska dilemman och sociala frågor.

Moralisk rådgivning är tillgänglig för medborgare som befinner sig i en svår livssituation och behöver någon att prata med. För detta håller organisationens olika kontor i landet öppet för besök. Rådgivningen är inte terapi utan handlar mer om att erbjuda ett professionellt öra och kanske hjälpa till att hitta ett nytt perspektiv på situationen. I allvarliga fall remitterar rådgivaren vidare till läkare eller psykolog. Alla yrkesverksamma rådgivare har tystnadsplikt och är bundna av organisationens deontologiska etiska riktlinjer.

I övrigt besöker vi regelbundet sjukhus, ålderdomshem och begravningar. En del av vårt jobb är att bevaka att dessa institutioner håller sig neutrala. Bland annat erbjuder vi sjukhus ett välkomstbrev med information om våra tjänster för patienter.

Rollen kallades tidigare Moralisk rådgivare men heter nu Vrijzinnig humanistisch consulent vilket kan översättas till liberal humanistisk rådgivare. (I denna kontext bär ordet liberal inga politiska konnotationer utan kan hellre relateras till begreppet fritänkare.)

Vilka kvalifikationer krävs för att bli en "humanist professional" hos De Mens.nu?

De flesta har en masterexamen i moral

och humanism eller en kandidatexamen i filosofi. Alla rådgivare genomgår en urvalsprocess med en serie prov, intervjuer och tester som täcker humanistiska principer, psykologi och fältstudier.

Frivilliga medarbetare från de 35 medlemsorganisationerna får gå igenom en intervju och en tredagars kurs om humanism.

Hur lång tid har det tagit att bygga upp en så välutvecklad och respekterad organisation?

Uppbyggnaden av De Mens.nu och våra tjänster har pågått i ungefär 20 år i Belgien. Men rötterna går tillbaka till sent 1940-tal, när frontfigurer som Jaap van Praag och Jaap Kruithof ville bygga upp ett moraliskt och karaktärsstarkt alternativ till religion. I ett Europa plågat av tragedi och förlorat hopp grundlade de humanismens idéer, med tanken att möta människors behov av en värdig livsåskådning som kunde ge existentiell reflektion och en moralisk grund.

Magnus Timmerby

Läs mer:

www.humanistprofessionals.org/
www.demens.nu/
www.laicite.be/

katolska patienter, imamerna med muslimska patienter etc. Enligt Dr. Blokland förekommer numera inte längre dispyter mellan avdelningens anställda om hur arbetet ska fördelas. Patienter med djup religiös tro får naturligtvis träffa den religiösa företrädare de önskar.

Det finns en regel som ger präster rätt att själva uppsöka patienter utan läkares medgivande, men rådgivare använder numera sällan denna förmån. Istället delar läkare ut remisskort till patienterna.

Vad gör en andlig rådgivare?

Syftet är att hjälpa patienter som kämpar med sjukdom att bli mentalt stärkta och få bättre möjligheter att orka med sin situation. En del i detta arbete är att skapa platser för stillhet och eftertanke. Sjukhuset erbjuder fina andaktsrum för olika religioner och även vackra icke-religiösa rum så att alla kan finna en värdig plats

för stillhet, andakt eller sorg. Avdelningen ordnar också konserter och ekumeniska ceremonier.

En annan stor del av arbetet är att erbjuda olika former av narrativ terapi. En metod som kan överbrygga en patients oro är att låta henne återberätta händelser ur sitt liv eller från andra inspirerande källor. En annan är att stimulera patientens fantasi så att hon kanske kan hitta ett nytt perspektiv på sin belägenhet. I svårare fall försöker rådgivaren skapa utrymme för tragedi och förgänglighet, utan att fokusera för mycket på traditionella religiösa tolkningar.

Eftersom sjukhuset även erbjuder specialiserad vård för patienter som lider av sällsynta, svårdiagnostiserade eller svårbehandlade sjukdomar och som inte kan remitteras vidare, ställs rådgivarna ibland inför mycket svåra eller obotliga fall.

Vid sidan av alla sofistikerade meto-

der finns även enklare sätt att hjälpa. En populär aktivitet är att ta med patienten på en inspirerande promenad och visa henne sjukhusets omgivning, inklusive parken och tvätteriet i källaren. Det kan låta trivialt men brukar hjälpa patienterna att känna sig stärkta genom att ge dem en stunds tillflykt bort från det sjukliga domäner och en känsla av att återvinna någon grad av kontroll över sin situation.

I planerna för 2014–2019 planerar avdelningen att vidareutveckla sina kompetenser i områden som mindfulness, karaktärsstyrka (resilience), konsten att vara patient, och metoder att möta nederlag, sorg och ge en förmåga att släppa och gå vidare.

Flera aktiviteter på sjukhuset

De andliga rådgivarna är involverade i flera aktiviteter på sjukhuset. De är ledamöter i de palliativa, onkologiska och

Europeiska Humanistfederationen

etiska kommittéerna. De utbildar läkare, personal och studenter. De leder gruppövningar i mindfulness och har en rådgivande roll i moraliska överläggningar.

Termer som *andlig* och *chaplain* möts av vissa protester, även från högre chefer, eftersom det är religiösa termer som numera inte längre passar in på många patienters behov. Arbetslaget tycks ha en pragmatisk inställning till denna utmaning: man använder de ord som finns tills dess att någon kommer på något bättre. Samtidigt jobbar de med att expandera betydelsen och precisera definitionen av termerna. Andlighet är inte något mystiskt, det är ett mänskligt behov som finns i alla. Våra värder delade med sig av forskning som söker bryta ner begreppet andlighet i reella komponenter, såsom att man upplever sig ha kontakt med sitt känsloliv, med sin omgivning, med det sakrala eller ideala, och så vidare. På det hela taget verkar arbetslaget lägga stor vikt vid erfarenhet, evidensbaserade metoder och en uppriktig vilja att bättre förstå människans natur och universella behov.

Besöket hos UMC anordnades av EHF som en del av årets konferens på temat Humanism and Resilience.

Magnus Timmerby

Läs mer:

www.umcutrecht.nl/levensorientatie

Foto: Magnus Timmerby

Verksamhetschef till Humanistisk konfirmation sökes

Har du erfarenhet av humanistisk konfirmation eller andra läger?
Är du en fena på att hålla många bollar i luften? Är du en bra
kommunikatör? Är du strukturerad? Har du förmåga att entusiasmera
andra personer?

Inför sommaren 2013 söker Humanisterna en ny verksamhetschef
för vår konfirmationsverksamhet. Som verksamhetschef har du det
övergripande ansvaret för verksamheten och genomförandet av
Humanisternas konfirmationsläger. Du sammankallar och koordinerar
också ledningsgruppens arbete. Du kommer att ansvara för kontakt med
ungdomar, föräldrar, handledare och kursgårdar. Anställningen är avlönad
på timbasis och passar ypperligt för student med flexibla tider.

Sök nu!

Intresserad? Skicka ett brev, cv och foto till hans.loo@humanisterna.se

Representanter från Humanisterna gick tillsammans med Unga Humanister och VoF, Vetenskap och Folkbildning i årets Prideparad.

Pridefestivalen strålade av glädje

Även under årets Pridefestival i Stockholm fanns Humanisterna representerade. De som ville kunde "hänga med en HBTQ-Humanist" på Kulturhuset. Humanisternas HBTQ-nätverk samt Unga Humanister medverkade och svarade bland annat på frågor om Humanism som livsåskådning.

I Prideparaden, som väl kan sägas vara festivalens absoluta höjdpunkt, fanns Humanisterna representerade bland de omkring 50 000 paraddeltagarna. Årets paraddtema var "Tillsammans".

Eduardo Grutzky, förbundsstyrelsen, var med och representerade Humanisterna i Prideparaden. Jag frågade Eduardo om inte han kunde ge sina reflektioner kring det hela. De som känner Eduardo vet att ställer man honom en fråga så får man ett ärligt svar, kanske inte svaret man nödvändigtvis förväntar sig men en sak är dock säker, roliga och bra samtal blir det alltid.

Varför behövs Pride idag 2012?

– Pride behövs för att det är lätt att vara HBTQ i Stockholms innerstad, men bor man i Lommaryd i Småland så är det kanske inte så lätt. Till Pride kommer just många personer som i sina hemstäder

inte kan vara sig själva och det gör att Pride ibland får en extra festlig framtoning. I det sammanhanget såg Humanisterna ut som ett begravningståg.

Vad är ditt intryck av HumPride?

– Om målsättningen var att visa att Humanisterna är ett gäng seriösa och plikttrogna individer, men som inte har särskilt kul i livet, ja då var det väldigt lyckat. Jag är medveten om att det lades ner ett enormt arbete på att få ihop det här men jag kände mig ganska besviken över den bild som vi gav av organisationen.

Så vad skulle du önska inför nästa år?

– För det första önskar jag att många fler Humanister deltar. Sen är det ju så att Humanisterna inte tror på ett liv efter detta, vilket gör oss särskilt medvetna om behovet av att bejaka glädjen och

njutningen i det här livet. Detta budskap måste fram. Ibland så tänker jag i termer av att vi borde dela ut vattenflaskor vid nästa Pride med etiketter med olika budskap. Exempelvis: "Tro gärna på stenar men kasta dem inte på mig", "Detta vatten är inte heligt, men det släcker din törst", "Humanisterna – a non-prophet organisation".

Eduardo önskar se flera sådana roliga budskap som visar på att Humanisterna är en grupp människor som har kul i tillvaron och som inte låter religiösa dogmer och normer diktera sina liv.

Under paraden observerade Eduardo den judiska gruppen som deltog. De dansade och hade kul.

Så vilken slutsats kan vi dra från årets HumPride? Möjligen den att även Humanister kan hämta inspiration från religiöst håll.

Emilia Ericson

Notiser

Islamister vill försämra för tunisiska kvinnor

Islamisternas parti al-Nahda, som blev den stora segraren i valet i Tunisien, har föreslagit en ändring i Tuniens författning, enligt vilken kvinnor ska betraktas som "ett komplement" till männen. Detta har lett till stora protestdemonstrationer. Om ändringen går igenom har Tunisien gått ifrån principen om kvinnornas lika värde. Därför är det viktigt att vi visar vårt missnöje, säger Lisa Ben Mhenni, universitetslärare.

Erik Ohlsson i Dagens Nyheter
2012-08-16

Iran vill legalisera äktenskap med barn

Det iranska parlamentet har nyligen gjort ett uttalande om att man betraktar den lag som förbjuder äktenskap för barn under (den redan mycket låga åldern) 10 år som oislamisk och rättsvidrig. Parlamentsledamoten Mohammad Ali Isfenani säger att nio år måste betraktas som "den lämpliga åldern för en flicka att ha nått puberteten och vara mogen att gifta sig".

Under de senaste veckorna har mer än 75 flickor under 10 år blivit tvingade att gifta sig med mycket äldre män.

Nioåringars kroppar är helt klart inte redo för sex, och än mindre för barnafödande. Många unga flickor har dött av blödning som resultat av att de tidigt har tvingats att ha sex och föda barn.

Det framhåller Care2petitionsite i augusti.

Postkolonial patriarkalism

"När man gör 'främlingarna' till en homogen klump av utsatthet utan inre maktförhållanden är det patriarkerna, föräldrarna, traditionen och allt som är konventionellt man gynnar; inte utbrytarna och avvikarna, de som förvisats ur gruppen, de tystade rösterna."

Lena Andersson i artikeln "Den postkoloniala logiken är inkonsekvent" på DN Debatt 2012-05-31

Evenemang i sommar

Konfirmation i humanismens tecken

Efter en intensiv vecka på Valla Folkhögskola i Linköping stod äntligen våra 16 konfirmander på den lilla scenen inne i folkhögskolans aula, uppklädda och med stora leenden på läpparna. Handledarna var också uppklädda och glada, om än med något tröttare ögon än konfirmandernas.

Detta var alltså resultatet av en veckas lägerverksamhet där sex handledare arbetade 14-timmarsspass varje dag. Det må låta som att vi drog det kortaste strået vad gäller arbetsbörda, men sanningen är att vi aldrig haft så roligt som under just denna vecka.

Redan i april hade vi handledare varit på en utbildning i Stockholms skärgård under en helg där vi förbereddes på en intensiv, men givande vecka. Där fick vi ett axplock av de aktiviteter vi skulle göra tillsammans med konfirmanderna. Det var här jag förstod hur viktig konfirmationsverksamheten är för Humanisterna, så mycket tid och kraft hade lagts ned på oss blivande handledare. Förutom att känna sig ärad över omsorgen kände man även en grad av bortskämdhet, vilket är trevligt ibland.

Under lägret hölls diskussionspass med varierande teman såsom mänskliga rättigheter, livssyn och tro, sex, kärlek & genus och rasism och intolerans. Minst ett tema om dagen skulle avverkas och avslutas med en aktivitet med anknytning till dagens tema. Vi handledare blev minst sagt imponerade av konfirmandernas förmåga att resonera kring svåra begrepp och koncept och diskutera dessa med sina gruppmedlemmar istället för att enbart diskutera med handledarna som om vi skulle sitta på de rätta svaren. Det var mycket viktigare för oss att konfirmanderna utbytte idéer med varandra istället för att redovisa dessa för handledaren. Varje kvällsmöte lovordade vi handledare konfirmanderna för denna förmåga och varenda kväll upprepades samma fras: "Jag är så imponerad!"

Det starkaste minnet för mig själv

måste nog vara den första dagen då konfirmanderna anlände och jag som handledare fick inta rollen som just handledare. Jag kan i efterhand säga att vi handledare nog var mer nervösa än konfirmanderna. Mina farhågor över eventuell negativ gruppdyamik dementerades under samma dag när konfirmanderna genast blev väldigt måna om att inkludera alla i de olika lekar som anordnats som en introduktion till humanistisk konfirmation. Så mitt starkaste minne kan egentligen inte tidsbestämmas till ett specifikt tillfälle, utan bör mer ses som den allmänna andan av gemenskap som genomsyrade hela veckan. Det som var viktigast för ungdomarna var att få chans att visa sin medmänsklighet med andra ungdomar, och att främst få vara just ungdomar.

Avslutningen i aulan på Valla Folkhögskola tog en hel dag att förbereda med tanke på allt som skulle göras. Tal skulle skrivas, salen skulle dekoreras med läpparna från diskussionspassen och fotografier, stolar skulle sättas ut, konfirmanderna skulle öva på intåget och ett tack till handledarna skulle övas in. Högtidstälaren Lena Svedin från Humanisterna höll ett vackert tal om övergångsprocesser, ett passande tema då konfirmanderna är i just övergångsprocessen till vuxenlivet. Svedin tog även upp vikten av Humanisternas engagemang för ungdomar och konfirmationsverksamheten.

Även om vi alla var trötta på slutet gick ceremonin planenligt och det kändes nästan överklagt att se hur ens eget arbete (som i en våg av obefogad självkritik uppfattades som halvdant) gav resultat och hur bra detta resultat faktiskt var.

Så för att sammanfatta en vecka som var för omfattande för att sammanfattas, så var 14-timmarsspassen för oss handledare värda resultatet. Belöningen i att se sina konfirmander stå på scenen och något nervöst leta efter sina föräldrar i publiken är än så länge oöverträffad.

Fredrik Lindner

En riktig Humanistvigsel

En vigsel där brud, brudgum och vigselförrättaren är aktiva Humanister kan väl utan tvekan kallas en riktig Humanistvigsel? Den ägde rum lördagen den 14 juli vid Vadstena slott. Från början skulle det bara vara tio gäster men det blev ett trettiootal.

När jag genomgick utbildningen till officiant 2009 i Humanisternas regi så var Agneta Blom lärare i avsnittet om vigsel. Agneta och jag har träffats efter detta. Hon har varit med i projektet där vi försökt få fram en ny version av Den svenska Högtidsboken. Därför var det naturligt att vi talades vid i telefon i våras. Och efter att vi talats vid en stund berättade Agneta att hon och Fredrik Idevall skulle gifta sig. Det blev jag inte förvånad över, eftersom jag vet att de varit sambo i flera år.

– Och vi vill att du ska viga oss. Har du lust? frågade Agneta.

Självklart tyckte jag detta var ett hedersamt uppdrag och sa genast ja. Vigseln var planerad till den 14 juli i samband med att Agneta och Fredrik började sin båtsemester och de skulle bo i båten utanför Vadstena slott.

Det roliga i sammanhanget är att jag även känner Fredrik. Vi har suttit i förbundsstyrelsen samtidigt och lärt känna varandra. Därför var det extra roligt att få viga detta trevliga par!

Man förbereder oftast en vigsel med att träffa brudparet. Men i detta fall kände jag ju bägge två så jag pratade endast en kort stund med var och en av dem i telefon.

Limerick från Humanistvänner

När jag pratade med Agneta och Fredrik fick jag reda på lite mer om hur de träffats och hur första mötet var. Det är ett modernt par som träffats via nätet och första middagen skedde i Örebro för tio år sedan. Detta fick jag med i talet till dem.

Jag fick också fram vad de föll för hos varandra första gången och hur de ser på varandra idag. Det är ett par som tycker mycket om varandra och som komplet-

Foto: Urban Jansson

Agneta Blom och Fredrik Idevall vid vigseln utanför Vadstena slott den 14 juli.

terar varandra.

Eftersom Agneta själv utför många vigslar visste hon precis hur deras vigselföfte skulle lyda. De skulle ge varandra var sin ring och säga var sin text.

Då de bägge varit gifta tidigare har de barn sedan tidigare. Agnetas son Kevin fick i uppdrag att spela två låtar under vigseln, men Agneta och Fredrik fick inte i förväg veta vilka de var.

De ville inte heller läsa min text innan vigseln utan de ville att det skulle vara en överraskning. Jag fick dessutom hjälp av några andra Humanistkamrater, Sune Kronlid och Gunnar Lundh, som hade skrivit var sin limerick till Agneta och Fredrik, som jag lade in i talet.

Några dagar innan vigseln skulle gå av stapeln talade jag med Agneta och hon berättade att det inte alls skulle komma tio personer, som planerat, utan nu var det cirka 30 personer som ville vara med, när de hörde talas om vigseln. Och det var ju bara roligt att det skulle komma fler gäster!

Så var det då dags. Gästerna började

komma och vi letade upp ett ställe i den vackra slottsparken där vigseln skulle genomföras. Vi hittade ett ställe bara ett halvt stenkast från Vätterns strand där vi samlades. Så vigde jag dem och Kevin spelade sina två låtar, så Agneta blev röd.

När vigseln var klar var det dags för ett glas champagne och gratulationer till brudparet. Efter en stund började regnet falla. Det sägs ju att det är tur när det regnar i brudens krona. Nu hade visserligen inte Agneta någon krona, men man kan ändå hoppas!

Alla gästerna samlades därefter på ett kafé där vi åt smörgåstårter och avslutade med kaffe och tårter.

Det var verkligen roligt att få viga ett par som jag känner sedan tidigare och de var också nöjda med hur vigseln gick till.

Jag kan endast avsluta med det som jag sa då jag avslutade vigselceremonin: Lycka till i framtiden och ett stort tack att jag fick förtroende att genomföra denna vigsel!

Urban Jansson

Notiser

Islam i Jönköpingskolor

Jönköpings Kommuns Utbildningsförvaltning har skrivit en överenskommelse med de muslimska församlingarna i Jönköping som klart bryter mot FNs Barnkonvention ... samt mot Skolverkets allmänna råd ... I överenskommelsen ingår en hög grad av religiöst baserade begränsningar för muslimska barn i skolan, en klar begränsning av eget tänkande och egen kunskaps- och erfarenhetsinhämtning samt en mycket hög grad av kontroll över barnen, främst flickorna, det kan i sammanhanget nämnas att huvudbonad för flickor i åldrarna 6-8 år specifikt nämns i överenskommelsen. Riksföreningen "Glöm Aldrig Pela och Fadime" (GAPF) ställer sig starkt kritisk till att en religiös övertygelse hos de vuxna ska styra barns liv och att en kommun väljer att förhandla med en religiös grupp i samhället om speciella villkor för gruppmedlemmarnas barn.

Det framhöll GAPF i ett pressmeddelande 2012-05-11 med anledning av att man hade polisanmält Jönköpings kommuns utbildningsförvaltning.

En kort tid därefter beslöt Jönköpings kommun att riva upp det kritiserade avtalet. Kommunen medgav att det bröt mot skollagen.

Lars Torstensson

Extrem antiabortlag på väg i Honduras

Honduras regering är på väg att införa en extrem lag. Den förbjuder inte bara akut-p-piller – den innebär även långa fängelsestraff för både kvinnor som tagit preventivmedlet och läkare som förmedlar dem. Lagen gäller även kvinnor som blivit våldtagna.

Abort är förbjudet i Honduras. Enligt den nya lagen ses akutpreventivmedel som en slags abort och straffen väntas därför bli lika långa. Alltså mellan tre och tio års fängelse för läkarna och upp till sex års fängelse för kvinnorna.

RFSU:s hemsida, avdelningen Internationellt, 2012-04-13

Evenemang i sommar

Humanisterna Väst i parad

Den 3 juni avhölls Regnbågsparaden i Göteborg, HBTQ-festivalens höjdpunkt för en öppnare och bättre stad. Den gick i år från Göteborgsoperan till Liseberg, där en artistgala arrangerades. Vädret var övervägande soligt, och stämningen bland de rekordmånga paraddeltagarna – mellan 9 och 10 000 – var hög.

Ett tiotal av dem representerade Humanisterna och Unga Humanister. Fler-talet var Unghummare, och ett par var

tillresta från Stockholm. Vi tågade under Unga Humanisters gula banderoll, svart-vita happy human-skyltar och den blå humanistfanan, som syntes lång väg.

Under festivalen höll Maria Hagberg, som sedan 2007 har arbetat i Irak, ett intressant föredrag om heder och förtryck, och ALMAeuropa hade en programpunkt om HBTQ och heder tillsammans med RFSL Ungdom.

Lars Torstensson

Manifestation mot hedersvåld

Den 23 maj arrangerade "Glöm Aldrig Pela och Fadime" (GAPF) manifestationer mot hedersvåld på flera orter i landet. Bland annat uppmärksammades den i april hedersmördade Maria Barin.

Manifestationen i Uppsala anordnades i Fadimes Park, med Humanisterna Uppsala, TRIS och Leif Eriksson som medarrangörer. Kommunalrådet Mohammad Hassan och Anders Martinsson, ordf. i Humanisterna Uppsala deltog. Anders var en av talarna. Han lyfte fram betydelsen

av att hålla frågan aktuell i vardagen då det är där vi verkligen kan göra skillnad. Uppsala nya tidning och flera andra medier var där.

Även i Göteborg ställde Humanisterna upp som medarrangör.

– Vi demonstrerade i Brunnsparken med fana, plakat och flygblad. Solen strålade, och många förbipasserande stannade upp och lyssnade till de tal som hölls, säger Lars Torstensson, Humanisterna Väst.

Med dubbelt så stort stånd informerade Humanisterna Syd besökarna på Kiviks marknad nu i sommar.

Syd deltar på Kiviks marknad

Humanisterna Syd hade även denna sommar ett stånd på Kiviks marknad, denna gång med dubbelt utrymme för att kunna ha både ett bok- och informationsbord samt en caféhörna. Vi satsade också lite extra på utrustning som ska dra ögonen till sig. Det hör till de roligaste inslagen i humanistverksamheten att träffa mark-

nadsgäster helt apropå och samtala med dem en stund om allvarliga ting. Vi brukar dela ut broschyrer, sälja böcker och informationsmaterial och samtala med de förbipasserande ... och i år alltså också bjuda de mest intresserade på en kopp kaffe.

Magnus Timmerby

Kippavandring i Malmö

Uppskattningsvis 400 personer, många av dem från Humanisterna Syd, tågade från synagogan i Malmö till Möllervångstorget några kvarter bort för en manifestation. Det var många judar med kippa på huvudet, men många som bara gick i ren solidaritet.

Vi har vandrat med budskapet att man ska våga ha kippan på huvudet och inte i ryggsäcken, säger Birgitta Ohlsson, EU- och demokratiminister, inför en applåderande skara bland fruktständer på torget.

Att delta vid dagens vandring är att våga vara likgiltig inför antisemitism,

fördomar och intolerans oavsett vem det drabbar, säger hon.

Sofia Nerbrand, evenemangets arrangör, sa att Malmös judar länge undvikit att ta sin religion utanför gudstjänsten av rädsla för att utsättas för trakasserier.

I december 2009 avrådde Simon Wiesenthal-centret judar från att åka till Malmö. Bakgrunden är dels rapporter om hot och attacker mot judar, dels omdiskuterade uttalanden från kommunalrådet Ilmar Reepalu (S).

Humanistbloggen/TT 2012-08-18

I augusti anordnade Humanisterna Stockholm ett filosofikafé med lyckat resultat.

Foto: Anneli Noréus

Filosofikafé i Stockholm

Den moralfilosofiska frågan "Vems är felet?" lockade drygt 35 personer till Stockholmsavdelningens filosofikafé på Konditori Ritorno i Stockholm.

Gunnar Björnsson, professor i praktisk filosofi i Umeå, gav en översikt över de olika begreppen om ansvarsstrukturer. Frågorna blev många och klockan drog över.

Ämnet är högaktuellt och det finns nog anledning att fortsätta diskutera ansvar i praktisk tillämpning. En spännande kväll med diskussioner som fortsatte på väg till tunnelbanan.

Vi tillskriver ansvar hela tiden, vilket har central roll som utlopp för känslor av indignation, tacksamhet, stolthet, skuld. En berömvärd handling kan förvandlas till sin motsats när fler fakta kommer fram. En viktig politisk skiljelinje markeras av påståendet att "var och en är sin egen lyckas smed" respektive att det är ett kollektivt ansvar att ge alla möjlighet till lycka.

Graden av ansvar betingas av vederbörandes förmåga att ta ansvar. Det har upprepade gånger visat sig att en grupp står handlingsförlamad inför en situation där

en ensam individ inte skulle ha tvekat att gripa in. Vi känner också mer ansvar för sådana som vi kan identifiera oss med.

Var den enskilde tyske medborgare som röstade fram nazisterna på 1930-talet ansvarig för krigsutbrottet och folkmorden som följde? Vilket ansvar för global uppvärmning har jag om jag kör bensindriven bil?

Determinismens dilemma: Om allt är förutbestämt av tidigare tillstånd (determinism) så kan vi inte påverka hur vi kommer att handla. Om händelseförlopp utvecklas slumpmässigt (indeterminism) så verkar det inte heller vara vi som kontrollerar utfallet. Alltså kan vi inte vara ansvariga i någotdera fallet. Ett försök att lösa detta är att säga: "Vi är ansvariga för våra medvetna val (och förväntade utfall) därför att de är våra val.

Vem var det som utförde en viss handling eller stod bakom att den utfördes? I befälsstrukturer finns handlingsmönstret att "bara följa order". I civila sammanhang finns begreppet stämpling till brott där en annan än den som utförde en viss handling kan hållas ansvarig.

Stefan Björnson

Hot och våld mot abortkliniker i USA

88 procent av de renodlade abortklinikerna utsattes för någon typ av trakasserier 2008, med en centrerad i Mellanvästern och i Södern.

Direkt våld riktat mot abortläkare och annan personal har hittills skördat åtta dödsoffer i USA.

RFSU:s tidskrift Ottar nr 2/2012

Politiker måste göra upp med sin beröringsskräck

Trots att flera grova brott har begåtts i hederns namn finns det en uppenbar handfallenhet inför dessa förbrytelser bland svenska myndigheter och politiska partier. Av en rad grumliga skäl vill de inte se vad som sker.

De politiska partierna utan undantag lider av rädslan att framstå som främlingsfientliga, som islamofobiska eller som rasistiska.

Man hävdar vidare att det är förmåtet av oss att försöka 'pådyvla' utrikes födda i vårt land våra värderingar. Att man inte visar tillbörlig respekt för andra kulturer. Man beskylls för att uppträda som Sverigedemokrater. Det är naturligtvis fullständigt nonsens. Vad många gör är att bevara ett förtryck som inga andra än patriarkala, fundamentalistiska och kvinnofientliga liksom främlingsfientliga krafter är betjänta av.

10 vänsterkvinnor på SVT.se Debatt 2012-07-04

Usel kvinnosyn på islamiska hemsidor

På flera islamistiska hemsidor i Sverige framförs en bild av att kvinnan trivs bäst i köket bland barnen och att mannen ibland kan behöva tygla kvinnans oresonliga tendenser med lite stryk. Denna bedrövlige kvinno-syn måste diskuteras, analyseras och bekämpas.

Salam Karam, Göteborgs-Posten 2012-08-16

Kunskap, sanning och moral

En avgörande förändring i hur vi betraktar religionen – och då främst judendom och kristendom – kom med den förut-sättningslösa granskningen av dess s. k. heliga skrifter.

Upplysningsfilosofin liksom renässans-humanismen bejakade förnuftet och människans sökande efter sanning i empirisk mening. Det sågs som av godo att människan själv hade förmåga att finna ut hur världen hängde samman. Mer religiösa strömningar tillerkände däremot i regel inte människan samma förmåga eller rätt till egna självständiga bedömningar, utan hon var hänvisad till att tro på eller sätta sin tillit till en påstått gudomlig kraft. Vi kunde i det senare fallet enbart lyda en auktoritet, vårt förnuft var alltför bristfälligt och begränsat för att kunna ifrågasätta detta och pröva hur världen var beskaffad på egen hand.

Evigt tema

Berättelsen i Bibeln om händelserna i Edens lustgård kan sägas avhandla desamma, människan straffas där för sin nyfikenhet och kunskapsörst, för att inte åtlyda auktoriteten. Kunskap och insikt föreställs som något som borde vara hemligt, kanske oåtkomligt för människor överhuvudtaget, åtminstone för alla andra än några få utvalda.

Om kunskap är makt är okunskap lika med maktlöshet. Gudarna – eller de som företräder dessa – vill ha makten för sig själva. Lätt förståeligt, men varför skulle människan egentligen låta sig begränsas av okunnighetens mörker? Tanken har ofta förekommit att kunskap och sanning är något farligt eller ohälsanligt för människan. Det finns också en idé om att vissa mysterier inte ska avslöjas, att det vore bättre att få leva i fred med sina (van) föreställningar om dessa på något sätt är

Människan, genom Eva, straffas för sin nyfikenhet och kunskapsörst, för att inte åtlyda auktoriteten.

viktiga för ens känsla av mening och sammanhang. Alltså, som om fördomar, förfälskningar, nedärvda missuppfattningar och myter vore något som gagnade människan.

Nya insikter till besvär

Det finns många klassiska episoder om hur vetenskapens förespråkare hamnat i dispyt med religionens representanter. Astronomins objektiva metoder och klart påvisbara resultat, försatte tidigt kyrkan i bryderier. Först återvann man genom Kopernicus kunskapen från antiken om att solen befann sig i centrum av vår värld,

inte Jorden. Knappt hade denna chock, att en heliocentrisk världsbild fick ersätta en geocentrisk, hunnit lägga sig förrän fler dogmer skulle omkullkastas. Galileo Galilei upptäckte med sitt nya teleskop på 1600-talet att även solen hade fläckar, vilket bröt mot kyrkans auktoritet på området, nämligen Aristoteles redan då 2000 år gamla skrifter. Den antika uppfattningen hade varit att himlakropparna var perfekta och gudomliga, men den moderna astronomin visade i stället en massa oregelbundenheter, där bl a. planeterna och deras banor inte alls var absolut runda (de kunde vara tillplattade eller elliptiska).

Vid sidan om detta visade det sig nu också att solens yta inte var helt ren, men i möte med kardinaler och jesuitpatrar var det inte alltid så lätt att övertyga om vetenskapens landvinningar. Galileis påståenden avvisades och när han bad kyrkans man att själv titta efter i kikaren möttes han av massiv dogmatism. Inte behövde man väl använda någon sådan nymodighet, det räckte självklart med att man hade läst Aristoteles – och han skrev inte någonting om några solfläckar! Vem kunde väl sätta sig upp emot Bibeln och Aristoteles?

När Darwins utvecklingslära hade introducerats på 1800-talet var det många som var oroliga för vad detta skulle ställa till med. Skulle samhället och moralen riskera att upplösas? Ett berömt uttalande från en biskopshustru var: "Skulle vi härstamma från aporna? Vi får hoppas att det inte är sant och om det ändå skulle vara det, så måste det inte komma till allmänhetens kännedom!"

Kunskap som utmaning

Att upplysning uppfattas mer som ett hot än som en befrielse för människan är både en makt- och moralfråga. Maktaspekten är lätt att förstå – och att på demokratisk grund avvisa som giltigt argument. Moralerna hänger naturligtvis delvis ihop med makten, men kan även behandlas separat. Många har säkert helt ärligt trott att t. ex. kristendomen och islam utgjort grunden för sunda och fungerande mänskliga relationer. Då blir det av ondo att avslöja brister i dessa världsbilder, i dess dogmer och s. k. heliga skrifter. Därför har man inte velat röra i det. Att ifrågasätta blir allt för äventyrligt. Man vet vad man har (ett trots allt på gott och ont fungerande samhälle), men inte vad man får (kanske normupplösning och kaos).

Just därför är det också så viktigt att nya rön och en alltmer vetenskapligt betingad världsbild följs av nya tolkningar av världen, skapar mening, söker nya existentiella och etiskt gångbara svar och förhållningssätt. Annars kommer det att uppstå en allt större diskrepans mellan invanda, nedärvda föreställningar och insikter om den verklighet vi faktiskt lever i. Här utgör humanismen ett av de sekulära svaren på denna problematik, där man tar såväl vetenskap, demokrati och etik, som grundläggande existentiella och livsåskådningsmässiga utmaningar på fullaste allvar.

Humanismen försöker också att balansera de individuella och kollektiva intressena på ett optimalt sätt, människan både som individ och art (potentiellt medborgare i universum). Det kan finnas

andra sekulära, ateistiska eller rationalistiska svar, som inte delar humanismens värderingar och målsättningar, som har andra visioner och ideal. Ideologier som i stället är antihumanistiska, totalitära, våldsbejakande, anarkistiska eller som inte bejakar livet och dess möjligheter, vårt gemensamma ansvar. Humanismen har tveklöst förutsättningar för att kunna presentera det bästa, mest attraktiva och dynamiska alternativet till de religioner och traditioner som dominerat kulturen genom tidigare sekler.

Leva på en livslögn

Ofta stöter man i samband med religion på motstånd mot att undersöka sanningen på områden där man kunde tycka att den skulle vara till hjälp för den troende. Man tycks i vissa fall faktiskt inte vilja veta, man vill bli förförd och lurad, ungefär som med trollerikonster. Märkligt nog reducerar man då också sin religion och moral till trolleri, till en magisk föreställning, utan koppling till verkligheten. Detta är sannolikt en kärna i all religion och som skiljer den radikalt från en äkta filosofisk inställning, där man aktivt och förbehållslöst söker sanningen.

Detta kan ta sig uttryck i t. ex. diskussionerna runt den famösa svepduken i Turin. När försöken att med kol 14-metoden närmare datera det tyg, som påstods ha svepts runt Jesus lik, påbörjades var en del troende övertygade om vad resultatet skulle visa. När man landade på slutsatsen att det snarare rörde sig om en produkt av 1200–1300-talen än från antiken var man inte lika pigg på att rådfråga vetenskapen

längre. Därefter har otaliga turer följt, där man försöker hävda dukens äkthet – trots att den av biskopar och påvar faktiskt deklarerades vara en förfälskning redan på 1300-talet.

Tron behöver tydligen näring, som om dessa små, mystiska tecken vore nödvändiga om det verkligen fanns en gud som direkt kunde demonstrera all sin makt och storhet, om denne bara fick lust. En kommentar i en TV-dokumentär från en katolsk konstnär var att man borde inte undersöka sådana här saker som är så viktiga för de religiösa.

Vi borde således inte söka svar på allmänna, prövbara frågor, oavsett vilken betydelse folk än vill tillmäta dessa. Ska detta då bara gälla religion eller ska det gälla pseudovetenskap och politiska ideologier också? Om inte, varför inte? Ska man inte få sära eller störa människor med extrema, fördomsfulla och kunskapsfientliga åsikter bara för att de är så känsliga? Att de är viktigare att de får hållas, än att någon ska påtala det problematiska med sådana hållningar och vilka konsekvenser de kan få.

Nyligen har en indisk humanist avslöjat ett "mirakel" i sitt hemland med en Jesusstaty som "blödde" från fötterna och blev till vallfärdsort för troende katoliker. Vad som egentligen skett var att en avloppsledning i närheten droppade och förde vatten ned på den aktuella statyn. Resultatet blev att Sanal Edamaruku, mannen bakom upptäckten, blev anklagad för blasfemi och tvingades fly till Europa för att undgå arrestering. Ärlighet varar längst i religionens namn?

HumanistHjälpen

Humanist Aid Sweden

HumanistHjälpen är nu 90-stiftelse med sekulär, humanistisk inriktning. Varumärket "Happy Family" vill påminna om individens rätt att slippa exkludering och hedersvåld.

Äntligen är stiftelsen godkänd

Insamlingsstiftelsen HumanistHjälpen är nu en godkänd 90-stiftelse. Den är ideell, med sekulär, humanistisk inriktning. Stiftelsens uppgift är att stödja människor som får sina mänskliga rättigheter förtryckta genom traditioner och sedvänjor med konfessionell grund.

Många humanister vill hjälpa medmänniskor i situationer där mänskliga rättigheter satts ur spel, genom religioner eller traditioner.

Humanister skänkte förra året över 220 000 kronor till det särskilda hjälpmålet Oum El Banine. Nu ökas möjligheten att stödja. Bland nyheterna märks fler hjälpmål, betalrutiner via webbsidan samt möjlighet att nå intresserade även utanför förbundet. HumanistHjälpens nya hemsida, med betaltjänster och autogiro, beräknas bli färdig i september. Den

byggs helt med ideella krafter och får likasom allt annat hellre kosta tid än pengar.

Under hösten kommer alla månadsgivare i den "gamla" insamlingsformen att få den sista gåvorapporten. Där finns all information om övergången, nya kontonummer och betalsätt.

Ett beklagligt faktum är att stiftelseformen kostar pengar. Allt arbete sker fortfarande lika ideellt, men avgifter måste betalas till myndigheter, Svensk Insamlingskontroll, banker, betaltjänster med flera. Maximalt tio procent beräknas gå bort i kostnader. På vinstsidan finns de starkt utökade möjligheterna att nå fler givare, att i humanistiskt sinne kunna hjälpa ännu fler utsatta människor världen över.

Stiftelsens grund blir en hjälpfond, vilken i enlighet med stiftelsens mål kan stödja lokala, ideella organisationer som

driver egna hjälpprojekt. Exempel på mottagare är svenska GAPF (Glöm aldrig Pela och Fadime). Den har skapats av Sara Mohammad och hjälper hedersdrabbade och förföljda i Sverige. En annan organisation är AHDDANE, som kämpar för kvinnors rättigheter i Marocko. Den har startats i år av Mme Mahjouba Edbouche, som tidigare även grundade Oum El Banine.

HumanistHjälpens styrelse tackar för allt stöd och tålamod som omvärlden visat runt bildandet!

Sven Olof Andersson

Kontakt:

E-post: kansli@humanisthjalpen.se

Webb: humanisthjalpen.se

dessutom ...

Oum el banine – på sitt femte år

Det särskilda hjälpmålet Oum El Banine (OEB) i Marocko är inne på sitt femte år och kommer att fira sitt jubileum i vinter. Där drivs kvinno- och daghem, vilket räddar livet på kvinnor och barn. Att som ogift bli gravid strider, oavsett orsak, mot lag, religion och hederstradition. Fördrivning och hedersvåld hotar kvinnor och barns liv och hälsa.

Häxanklagade barn torteras

Ett särskilt hjälpmål blir också Young Humanistas Network (YHN) i Nigeria. Organisationen hjälper barn som anklagas för häxeri, trolldom och magi. Barnen stöts ut ur sin gemenskap, misshandlas och torteras, även mord förekommer. Bakom häxkulturen står kristna organisationer som hävdar att demoner kan ta plats i människor. Barn blir offer för denna vantrö.

Foto: YHN, <http://younghumanistasnetwork.net>

Mycket att se på webben

För alla som vill veta mer och ta del av det som händer men som inte alltid kan vara på plats finns avdelningen "Video" på Humanisternas hemsida.

Välj mellan Debatt, Föredrag, Seminarium, Intervjuer och reportage, Därför är vi humanister, Humanism och Humanisterna samt Övriga video.

Under debatt finns flera videos där Christer Sturmark träffar bland andra Peter Weiderud och Marcus Birro.

Under föredrag pratar Staffan Ulfstrand om Darwins liv och om de omständigheter som ledde till att han formulerade sin teori.

Under "Därför är vi humanister" berättar bland andra Åke Ortmark, Noomi Liljefors och PC Jersild om sitt engagemang i Humanisterna.

www.humanisterna.se

Boktips av Gunnar Ståldal

En god grund för dialog?

I HumanistInfo nr 2/2012 skriver Staffan Gunnarson om den historiska bibelforskningen under rubriken "Kritisk syn på myt och religion". Jag har inget att invända mot hans artikel utan vill bara komplettera den med några notiser.

För 150 år sedan utgav Viktor Rydberg boken "Bibelns lära om Kristus" där han bl. a. ifrågasatte om alla kyrkans dogmer, t. ex. om treenigheten eller om de eviga straffen, verkligen har bibliskt stöd. Det som gör den boken värd att minnas är den strid som utbröt och de häftiga anklagelser som riktades mot författaren, därför att han "tog ifrån människor deras tro". Detta är en förebråelse som var och en som skriver om bibeln med kritisk distans får räkna med att få höra.

Redan några decennier före Rydbergs verk hade en svensk upplaga av Strauss, "Das Leben Jesu kritisch bearbeitet" från år 1835, där det hävdades att evangelier-

nas Jesus var en produkt av mytbildning, vållat upprörda debatter och den blev till och med åtalad.

Under 1900-talet har det på svenska kommit några ganska populärt hållna arbeten som presenterat en kritisk bibelsyn. Jag vill främst nämna Bengt Lidforss "Kristendomen förr och nu" som kom 1911. Lidforss var egentligen växtbiolog men han hade många strängar på sin lyra och han ägnade en sommar åt att sätta sig in i den tyska liberala teologin och dess försök att vaska fram en "historisk" Jesus, befriad från urkyrkans många dogmer.

Gillis P:son Wetter hette en professor i Nya Testamentets exegetik som använde en religionshistorisk metod vid läsningen

av Nya Testamentet. Hans bok "Kristendomen och hellenismen" kom 1923 och är mycket lättläst och mycket tankeväckande.

En annan akademiskt verksam exeget hette Nils Johansson. Han blev så småningom domprost i Linköping. Hans "Bibelns värld och vår" från 1949 presenterar den moderna exegetiken på ett föredömligt klart sätt.

För ett par år sedan skrev Annika Borg, präst och prästutbildare, en populärt hållen bok med rubriken "Bibeln på mitt sätt" utgiven av Bokförlaget Bonnier Existens. Författaren använder många djärva uttryck, t. ex.:

"För mig står tvivel, kunskapssökande och kritik inte i motsättning till att vara en troende människa".

Lokalt nedslag i Humanisterna Syd

Ingen lokalavdelning är den andra lik. De består av olika människor som alla har sina personliga anledningar till att engagera sig i Humanisterna. Mot bakgrund av detta tyckte vi på HumanistInfo att det vore intressant att få en inblick i hur lokalavdelningarnas arbete faktiskt ser ut.

Vi i den lokala styrelsen för Humanisterna Syd består av nio personer. På styrelsemötena fångar vi formalia, ekonomi och beslut, och på arbetsmöten mer kreativt idéarbete och uppföljning. En formell lokalavdelning med egen ekonomi och styrning behövs egentligen bara för aktiviteter som kostar pengar och där det behövs en tydlig avsändare, t. ex. värvning, opinionsbildning och skolbesök.

För allt annat försöker vi uppmuntra till initiativ från medlemmarna. Bland annat har vi ett enkelt dokument med tips på lokaler, typisk mötesagenda, etc.

Det finns arbetsgrupper för ceremonier, rätten till värdigt livsslut, antroposofi, sektavhoppare, skeptikerträffar, m.m. Dock går sådana grupper lätt i dvala om det saknas konkreta samtalsämnen eller mötesdatum.

Bättre går det för de mer informella nätverken. Sedan flera år finns ett aktivt samtalsnätverk i Kristianstad, ett nätverk för kvinnliga humanister, och i år startade ett nytt nätverk i Helsingborg.

I projekt försöker en styrelseledamot vara med dock inte nödvändigtvis drivande. Från projektgrupper, arbetsgrupper och nätverk kommer styrelsen begära en kort rapport årligen, dels för att följa upp och se om vi kan stötta, dels för att fånga positiva erfarenheter som kan inspirera andra lokalt, nationellt eller i världen.

Strategiskt arbete

I november 2011 bjöd vi in några av våra medlemmar till att hjälpa oss att arbeta fram en strategi för den lokala verksamheten. Arbetsgruppen tittade bland an-

nat på medlemsenkäten från 2010, som visade vad medlemmarna helst önskar att lokalavdelningarna ägnar sig åt: verka för ett sekulärt samhälle, verka för kritiskt tänkande och vetenskaplighet, bilda opinion och driva politisk påverkan.

Intressant är att pubkvällar och annan social verksamhet kom långt ner på önskelistan.

För att få kraft att driva dessa frågor föreslog strategigruppen att Humanisterna Syd ska ha följande fokusområden, utan inbördes prioritetsordning: bygga kunskap, mobilisera befintliga medlemmar, värva nya medlemmar och ceremoniverksamhet.

För varje fokusområde föreslog strategigruppen ett antal konkreta aktiviteter. Styrelsen valde att forma sin verksamhetsplan utifrån dessa förslag.

Vill du bli officiant och genomföra våra ceremonier?

Förfrågningar kring Humanisternas ceremonier ökar och vi genomför många barnvälkomnanden, vigslar och begravningar. Behovet av icke religiösa ceremonier ökar och vi vill kunna tillgodose efter-

frågan i alla delar av landet. Framför allt behöver vi bli fler utanför Stockholmsområdet.
• Vi planerar en officiantkurs i västra Sverige helgen den 26–27 januari med uppföljning 22–23 februari, 2013.

Vill du genomföra och utveckla våra ceremonier tillsammans med andra officianter kontaktar du en av kursledarna:

Irene Rune, 0706–593 755, irene.rune@humanisterna.se

Urban Jansson, 0703–17 62 21, urban.jansson@humanisterna.se

Personligt antagningsmöte sker i samband med Humanisternas Höstkongress 10-11 november i Stockholm.

Teman och nätverk

Under hösten har vi lagt tid på att nätverka med kända personer, universitet och människorättsorganisationer. Bland annat kommer en debatt om hedersvåld med Gudrun Schyman, Sara Mohammad, Bahareh Andersson m.fl.

Vi har även provat att samla höstens föredrag och debatter under paraplyet "Temaserie: Mänskliga rättigheter". Det visade sig vara svårt att få ett bra tematiskt sammanhang; ämnena spretar åt olika håll och av rent logistiska skäl hamnade den tänkta introduktionen sist i programmet. En positiv effekt var att det är lättare att närma sig nya kontakter om man har ett tema och preliminärt terminsprogram att visa upp.

Till våren skissar vi på temat "Barns

rättigheter", vilket också är Humanisternas temaår 2013. Det kan bli nya spännande allianser.

Marknadsföring

Vi drar ungefär 25 personer till ett evenemang. Det är för få, vi behöver bli bättre på marknadsföring.

Under varje evenemang kör vi en enkät i publiken för att se hur besökarna fick vetskap om träffen. Det tycks mest vara muntliga tips, alltså vänner som tipsar vänner.

Vi har inlett ett samarbete med en medlem som till vardags arbetar med PR och skissar tillsammans på en varumärkesplattform. Det innebär bland annat hur vi kommunicerar våra kärnvärden.

Alla evenemang annonseras i månads-

mail som går till alla registrerade medlemmar. Allt annonseras också på vår hemsida. Varje annons får mellan 50 och 100 klick. Vi försöker också följa upp med foton eller några rader om varje evenemang.

Vi annonserar även i lokaltidningens kalendarium.

Facebook-gruppen Humanisterna Syd har på ett par månader växt till 170 medlemmar med aktiv diskussion de flesta dagar. Gruppen är öppen för alla. Det som drar mest intresse är polemik med meningsmotståndare, vilka än så länge inte kommit från religiöst håll utan mest från främlingsfientliga idérörelser. Sådant har fått ordentligt mothugg från humanistiskt håll.

Magnus Timmerby

Dawkins gästade Stockholm

Onsdagen den 5 september gästade evolutionsbiologen Richard Dawkins Stockholm. Han var inbjuden som huvudtalare på Fri Tankes och Kungliga Vetenskapsakademiens kväll i upplysningens anda. När han intog scenen på hotell Rival hördes ett rungande jubel från den fullsatta salongen på 700 personer. Han talade om sin bok "Verklighetens magi", en bok för både barn och vuxna. Hans budskap var både tydligt och vackert. Den naturliga världen är så vacker och hänförande intressant att alla övernaturliga historier bleknar i jämförelse.

Denna kväll stod även andra kända namn på talarlistan. Lone Frank, förfat-

tare, forskare och journalist, Nyamko Sabuni, statsråd och minister med ansvar för folkbildning, Sara Strandberg, forskare i elementärpartikelfysik, Nils Uddenberg, docent i psykiatri och empirisk livsåskådningsforskning samt Staffan Ulfstrand, professor emeritus i zoeologi höll intressanta och inspirerande hyllningsanföranden till vetenskapen och upplysningen. För ljuvlig underhållning stod pianisten och kompositören Anders Widmark, sångerskan och musikalartisten Gunilla Backman samt illusionisten John Houdi. Det var sannerligen en kväll i Humanismens tecken!

Emilia Ericson

Richard Dawkins bok "Verklighetens magi" vänder sig både till vuxna och barn.

Nya

Geblod.nu

BLODGIVNING I SVERIGE

Vi har fått ny kostym.

Här hittar du allt om blodgivning i Sverige på ett enkelt sätt: var du kan ge blod, berättelser, nyheter, frågor & svar och fakta.

Antropocentrism och humanism

Vi har nog alla ett hum om hur det gick till när människan övergav den geocentriska världsbilden – att universum snurrar kring jorden. Historien talar om namn som Kopernikus och Galilei och om kyrkans roll i det hela. Till slut övervanns dock fåfångans lockelse i att befinna sig i universums mitt.

Men nästa stora mentala låsning har vi som art fortfarande kvar att övervinna, nämligen antropocentrismen – uppfattningen att människan är universums mittpunkt. För snart 150 år sedan kom det stora dräpslaget, levererat av Charles Darwin, som visade på det släktskap som råder mellan människa och apa och i förlängningen allt levande. 150 år av ständig vetenskaplig bekräftelse och fördjupning av utvecklingsteorin har dock fortfarande inte lyckats förpassa antropocentrismen till historiens kuriosakabinett.

Varför är då detta nödvändigt? Med ett ord: ekosystemet. Nämligen det stora som vi alla är en del av, vare sig vi vill eller inte, och som kallas planeten Jorden. Vi är helt beroende av detta ekosystems stabilitet, oavsett våra tekniska landvinningar. Detta ekosystem tål inte att en så mäktig art som människan betar sig som ett bortskämt barn. I sin antropocentrism liknar mänskligheten mest av allt ett helt igenom egocentriskt sådant. De behov vi upplever att vi har, de ska uppfyllas, helst igår och utan tanke på morgondagen. Visst finns det både många och starka rörelser åt annat håll, men ser man till den livsstil vi faktiskt har idag är bilden inte smickrande. Det är dags att växa upp på allvar om vi ska bevara vår art.

Faktum är förstås att vi befinner oss i universums mitt ur två perspektiv, som båda skiljer sig från det antropocentriska. Ur det ena kan vi se att eftersom universum en gång var oändligt sammanpressat, så till den milda grad att rum och tid saknade betydelse, och så under en enda skälvande icke-sekund utvidgades så att rummet uppstod – ur den synvinkeln är varje punkt i universum dess mitt, inklusive din egen nästipp.

Ur det andra perspektivet befinner vi oss i centrum för människans eget, högst subjektiva universum. Där måste hon också förbli. Människan är alltings mått i betydelsen att hon är den enda som tar sig för att mäta något, så vi har inga andra mått att gå efter. Hon är inte alltings mått i betydelsen att världen är klippt och skuren för att passa oss. Men att människan inte är syftet med universum betyder inte att hon skulle sakna ett eget syfte. Människans syfte måste vara att bevara sig själv, eller också gå under med allt det vackra som kommer ur henne, från frihet och rättvisa till Beatleslåtar och Bachfugor.

Livsstil och livsåskådning är två begrepp som hänger tätt ihop. Vilken syn vi har på världen påverkar hur vi betar oss mot den. Därför måste vi granska våra livsåskådningars grad av antropocentrism. Låt oss därför börja med att se bjälken i vårt eget öga och betrakta humanismen.

Självaste ordet humanism är betecknande och jag uttolkar det som människotro. Det är alltså en livsåskådning som utgår från människans erfarenheter. Leder inte detta till antropocentrism? Det skulle kunna vara så om vi inte aktar oss. Om stora mono-teistiska religioner menar att vi är skapade till guds avbild, kan man med udd mot humanismen säga att den skapar en gud av människans avbild. Vi får inte falla till föga för en gränslös och introvert beundran för oss själva. Vi måste se på människan med förnuftets distanserade ögon – som en art bland andra om än med alldeles unika, spännande egenskaper, en färggrann och vittförgrenad tråd i en unik och skör väv av liv.

Det jag ser som den avgörande skillnaden mot monoteismen är humanismens respekt för vetenskapen – ej att förväxla med den blinda dyrkan av den som många av våra belackare vill behäfta oss med. Vetenskapen räcker visserligen inte till för att beskriva hela den mänskliga erfarenheten, men den är vårt bästa redskap för att uttyda orsakssambanden i den värld vi lever i och bör användas som ett sådant.

Dagens vetenskap pekar nu tämligen entydigt på vikten av en hållbar livsstil om vi människor ska kunna fortsätta leva på denna begränsade planet. Tanken att sätta människan i centrum för människans värld blir ur det perspektivet nödvändig att komplettera med tanken om respekt för våra medjordlingar, djur såväl som växter – en respekt som måste yttra sig i både tanke och handling. Det är inte konstigare än att en socialt ansvarsfull individ visserligen ser till sitt eget, men också till sina medmänniskors bästa eftersom medmänniskans bästa i allmänhet även är till mitt eget gagn. Detta är ingen filosofisk spetsfundighet utan vilar på principen om ömsesidig altruism, en evolutionär drivkraft, näst intill naturlag, så stark att den drivit fram socialt beteende i otaliga arter även förutom människan.

Vi måste alltså sätta människan i centrum för vårt eget subjektiva universum, av samma skäl som du som individ inte har annat val än att utgå från dina egna sinnen och erfarenheter när du möter världen. Men en ansvarsfull humanism kräver alltså att vi förkastar antropocentrismen till förmån för en ömsesidig altruism som sträcker sig bortom människan.

Det fria valet?

I delstaten Massachusetts har en familj tillsammans med the American Humanist Association, AHA (Humanisternas systerorganisation i USA) bestämt sig för att överklaga ett domslut, som föll den 5 juni i år, beträffande den patriotiska troseden (Pledge of Allegiance to the flag) som amerikanska skolbarn inleder varje morgon med att säga i klassrummet. Alla grundskolelärare är enligt lag skyldiga att leda klassen i denna trosed, eleverna är dock inte tvingade att delta utan kan avstå från att stå vänd mot flaggan med höger hand på hjärtat. Det är synnerligen intressant hur brett "fritt val" får lov att tolkas, men återkommer till detta senare.

Det som låg bakom rättsfallet och domen som nu överklagas var de två orden "under God", vilket lades till i troseden år 1954. Enligt Massachusettsfamiljen och AHA är troseden, sedan detta tillägg, diskriminerande gentemot alla de ateister och humanister som bor i USA. Förövrigt så finner de kopplingen mellan patriotism och tron på Gud högst felaktig och orättvis. Domstolen fann emellertid inte familjens rättigheter kränkta och menade att skoldistriktet inte hade brutit mot varken sina egna eller statliga antidiskriminerings- riktlinjerna. Detta rättsfall visar tydligt hur religioners inverkan på barns liv och utveckling inte bara accepteras utan till och med ses som en självklarhet.

Det är viktigt att som Humanist stå på sig i den här frågan. Exempelvis kan vi poängtera att ett antal saker bör beaktas innan de som har en religiös livsåskådning, eller bara inte reflekterat särskilt kring religion och det sekulära samhället, alltför slentrianmässigt börjar hävda att det är onödigt att "bråka om två små ord". För det första

så måste de som försvarar orden "under God" förklara varför gud och patriotism hör ihop. Är det inte rimligen så att alla, barn som vuxna, kan vara patriotiska och stolt vifta med sitt hemlandsflagga utan att tro att någon övernaturlig kraft skapat vår värld? För det andra så måste de förklara hur det är förenligt med den separation av stat och kyrka som bland andra Tomas Jefferson förespråkade. För det tredje så måste de förklara på vilket sätt det inte är indoktrinerande att varje dag, under hela din skoltid, med handen på hjärtat utföra en patriotiskhandling där en Gudstro bokstavligen alltid förutsätts. Bör vi inte istället lära våra barn att patriotism handlar om att vara stolt över vad ett land står för, åstadkommer och vad det möjliggör för dess medborgare? Implicit innebär denna trosed mycket mer än ett antagande om att Gud finns, det innebär även ett antagande om att Gud valt sida, att Gud står på Amerikarnas sida, vilket rimligen innebär att han står emot, eller åtminstone hejar lite mindre på, något annat land.

I grund och botten handlar det inte om "två små ord". Det handlar om respekt för barnet som individ. Att i detta fall hänvisa till det fria valet är den fega och mycket ogenomtänkta vägen ut ur diskussionen. Visst, en elev som inte tror på Gud och som kanske till och med har en naturlig livsåskådning istället för en övernaturlig, kan avstå från att säga troseden men vad innebär detta val? Han eller hon erbjuds ingen alternativ patriotisk morgonrit utan riskerar snarare att hamna i ett utanförskap och utmålas som konstig. Ställd inför dessa potentiella utfall känns valet nog allt annat än fritt.

Jag har talat med Bill Burgess, chef för AHA:s juridiska center. På frågan

hur elever generellt reagerar på debatten kring troseden och religionens roll i undervisningen refererar han till en artikel om 16-åriga Jessica Ahlquist som tvingats ha polisbeskydd med sig under hela skoldagen för att inte bli trakasserad av andra elever för sin inställning och sitt ställningstagande kring religion. Ahlquist som är ateist är känd i skolan som tjejen som såg till att skolans banderoll om skolbön togs ner. Ärendet Ahlquist vs Cranston avgjordes i Rhodes Islands domstol med motiveringen att skolans banderoll stred mot konstitutionen. Situationen för Ahlquist blev tillslut så påfrestande och plågsam att hon slutat komma till skolan helt och hållet.

Det verkar råda ett slags "c'est la vie inställning" till religioners inverkan på barns sinnesvärldar och deras verklighetsuppfattning. Barn ska dock inte behöva finna sig i att deras skola eller föräldrar talar om för dem vilken livsåskådning som gäller. Det ska dem få komma fram till själva genom fria val som inte innebär exkludering eller förnekelse av sin identitet. Denna "c'est la vie inställning" accepteras inte på andra områden. Det är svårt att rycka på axlarna när någon idag diskrimineras på grund av sin etnicitet eller sitt kön. Det verkar emellertid inte vara så svårt att rycka på axlarna när barn tvingas in i fack eller erbjuds extremt begränsade valmöjligheter. Barndom borde inte vara en skälgrund för diskriminering och inskränkning av identitet. Överklagandet i Massachusetts är ett viktigt led i arbetet för barns rätt till religionsfrihet, åsiktsfrihet, tankefrihet och yttrandefrihet. Det är på tiden att vi erkänner att dessa friheter är lika viktiga för barn som för vuxna.

Emilia Ericson

Vilken väg ska vi gå?

Detta är menat som ett diskussionsinlägg angående Humanisternas verksamhet. Bakgrunden är att vi inom en basgrupp i Nynäshamn-Haninge har diskuterat begrepp som "andlighet" och "idémassig grund". Ska vi stanna vid den resonerande och intellektuella attityd som kan sägas karaktärisera Humanisternas nuvarande verksamhet? Eller bör vi söka nå fler och fördjupa vårt tilltal genom att gå in för en mer intensiv kamp för mänskliga rättigheter i förhållande till förtryck i olika religioners namn, för beaktande av en andlig dimension och för mer omfattande humanitär verksamhet?

Många hänger upp sig på att "humanist" används i flera bemärkelser: någon som studerat humaniora, en person som ägnar sig åt hjälpverksamhet eller, som i vårt fall, tillämpning av icke-religiös livssyn. Detta senaste kallas också "ateism", men personligen vill jag inte definiera min livssyn i förhållande till något jag inte tror på. Jag är ju i så fall även a-plattjordist och a-jultomtist.

Visst, men vem bryr sig - jag kan väl få icke-tro på vad jag vill? För att detta med humanism ska få betydelse för andra måste det komma till något som tillför andra människor positiva värden. Man kommer en bra bit på väg genom att hävda mänskliga rättigheter och frihet från förtryck under religiösa dogmer. Just nu fokuserar vi ju på att "sätta barnet i centrum".

Vilka är då de specifika frågor rörande barns situation som hör hemma hos Humanisterna? Man skulle kunna nämna omskärelse, religiösa friskolor, religiöst betingad klädsel, sexualhysteri gentemot unga flickor, tvångsgiftermål. Barns mänskliga rättigheter kränks ofta inom dessa områden där föräldrarnas kultur och religion leder till överkrav och förtryck. Sådana frågor är förstås mycket känsliga, eftersom de griper in i föräld-

rarnas uppgift att fostra sina barn.

Humanisterna hävdar att religiösa övertygelser inte kan få ha någon särställning i förhållande till andra ideologiska system. En metod att belysa detta är att byta ut "religion" mot "politik". Bara för att föräldrarna omfattar en viss politisk övertygelse kan de inte stänga in sina barn med motsvarande symboler och beteenden. Partisymboler tatueras inte in i barns skinn, barnen sätts inte i politiskt styrda skolor, de förutsätts inte gå i partiuniform, flickorna hålls inte undan för att senare kunna ställas i partiets tjänst för barnalstring, unga tvingas inte gifta sig inom partiet. I varje fall inte i ett demokratiskt och fritt samhälle. Hur långt är Humanisterna beredda att gå i strid för barnens rätt och frihet inom dessa områden? Det har väckts en debatt rörande omskärelse, som också lett till upprörda reaktioner från debattörer som vill försvara bevarandet av religiöst och kulturellt präglad särart inom judendom och islam. Men de andra frågorna? Går det att ta upp dem utan att löpa risken hamna i dåligt ideologiskt sällskap?

Man måste förstås ha överseende med att människor som kommer hit från andra kulturella och demografiska omständigheter behöver tid för att ta till sig de frihetliga värden och den individualism som råder i Sverige. Men de berörda barnen lever NU och bör inte behöva vänta på att deras föräldrar är beredda att låta dem få tillgång till dessa värden. Kan det vara en uppgift för Humanisterna att ta upp den debatten som en fråga om frihetlig sekularism? Vågar vi?

Och så är det de andra två områdena - humaniora, som skulle kunna kallas "andlighet", respektive det humanitära, att hjälpa andra människor. Andlighet kan tolkas och uppfattas på flera olika sätt, förutom religion och mysticism: inlevelse i konst, musik, litteratur, natur-

upplevelser, intensiv samvaro med andra människor, etc. Allt detta ryms inom den humanistiska livsåskådningen, men tas mig veterligen inte speciellt upp inom Humanisternas verksamhet. Ska vi göra mer av det - t ex ordna konstföreningar, musikcirklar, litteratursällskap, naturvandringar, samtalsgrupper? Sådant finns förstås i andra sammanhang, så frågan är om Humanisterna kan tillföra något specifikt som inte redan finns hos andra. Det kostar dock inget att försöka, om några är villiga att ta initiativ.

Hur är det då med mer djupgående andliga behov av att finna mening med sitt liv, samhörighet i tillvaron som sådan, trygghet och tillförsikt? Rent allmänt kan religiösa samfund erbjuda hjälp och stöd inom dessa områden för de troende. Där har humanismen svårt att erbjuda något för sökande människor, eftersom vi inte vill bli en sorts ny religion. Eller?

Slutligen detta med humanism i bemärkelsen stöd och hjälp till medmänniskor som har det svårt. Visserligen stöder vi projekt som Oum-el-Banine i Marocco, men vi kan knappast, som Stadsmissionen och Frälsningsarmén, plocka upp hemlösa från gatan och erbjuda dem natthärbärge och ett mål mat. Däremot kan det vara aktuellt och möjligt att ställa upp med funktioner som t ex "jourhavande humanist" och "sjukhushumanist" för att kunna erbjuda ett icke-religiöst alternativ. För att ha möjlighet att gå in på detta behöver det dock belysas vilka svar humanismen kan lämna på de stora frågorna om liv och död, lidande och livsmening m.m. Sedan behövs utbildning av dem som ska kunna träda in i dessa roller, i likhet med hur officianter utbildas. Detta kräver i sin tur uthållighet hos såväl organisationen som individerna. Kan vi det, vill vi det?

Stefan Björnson

Vi är redan pragmatiska

Humanisterna bör bli mer pragmatiska, och anamma goda tankar och idéer även när de kommer från religiöst håll, skriver Karl Henrik Karlsson i HI nr 2/2012.

Men är inte det vad vi redan gör? Vi samarbetar ofta med religiösa i frågor där vi har gemensamma åsikter och intressen. T ex med stora frikyrkosamfund när det gäller civiläktenskap. Vi tågar varje år i Prideparader, sida vid sida med andra hbt-vänliga organisationer, både kristna

och icke-kristna. Och så vidare.

Samtidigt finns det ateister som vi inte kan samarbeta med, eftersom de exempelvis av taktiska eller kulturella skäl försvaret religiöst förmynderi, eller stämplat all eller nästan all islamkritik som islamofobi. Det senare gör många socialistiska ateister. Jag vill mena att en kristen som försvarar sekularism och mänskliga rättigheter är att föredra framför en ateist som inte gör det. Men självfallet ska vi

hävda allas rätt att tycka och tro vad de vill. Det är också vad vi gör.

Dock bör vi som jag ser det inte bli så pragmatiska att vi själva ställer oss neutrala till gudstron, som är central i nästan alla religioner. Ty det vore att undergräva humanismen. Denna tro strider mot förnuftet, även om inte allt i religionen gör det, och den är ofta också en drivkraft till fördomar och intolerans.

Lars Torstensson

Kyrkan inte längre kristen?

Har Svenska kyrkan övergett kristendomen, som Peder Palmstierna låter påskina i HI nr 2/2012? Knappast. Man har, glädjande nog, frångått många inhumana uppfattningar som man tidigare haft, och man kräver ingen särskild tro av kyrkomedlemmar. Men vad man ständigt förkunnar – även i vissa skolor och i public service-TV, där sådan oemotsagd propaganda borde vara bannlyst – är en måttlös

idealisering av Jesus. Han utmålas som kärleken personifierad. Om man går till källan, Nya testamentet, så finner man dock, förutom mildare Jesusord, rader av hot, förbannelser och hat mot olikänkande, som kyrkan alltså indirekt ställer sig bakom.

När prästerna citerar Bibeln brukar de dessutom säga: "Vi läser Herrens ord." Därigenom främjar de fundamentalis-

men, trots att kyrkan egentligen är emot bokstavstro.

Detta är ett par faktorer som gör att även den "snälla" Svenska kyrkan i vissa avseenden blir en kulturfara. Att påtala det bör enligt min mening förbli en humanistisk uppgift. Fast givetvis bara en bland många.

Lars Torstensson

Troende ska välkomnas

Staffan Ulfstrand skriver i Sans 3/2012 i artikeln "Fans mot fans" bland annat att ny neurobiologisk forskning avslöjat att om människan upplever ett hot mot sin identitet, till exempel sin religiösa tro, aktiveras den del i hjärnan som hanterar problem som är moraliskt laddade och därför inte förhandlingsbara. Det känns som en mycket trovärdig beskrivning och får mina tankar att gå vidare: Är det möjligt så att det inte är Gud som ger moralisk vägledning utan tvärtom, att det är ett moraliskt val att tro på Gud?

För min egen del känns det moraliskt motiverat att inte tro på Gud. Därmed menar jag inte att min moral är bättre än troendes, men den passar mig bättre för att den för mig känns mer hederlig.

Jag tror mig förstå behovet av tro och anser mig själv troende när jag säger att jag tror på människan och hennes förmågor, men jag har svårt att förstå de som väljer att tro på Gud.

När jag säger att jag tror på människans förmågor så menar jag att jag tror att vi kan leva fredligt och i gemenskap

även om vi har olika relationer till t.ex. övernaturliga ting. Villkoret för att leva i en fredlig gemenskap är att vi respekterar varandras existens och inte förgriper oss på varandra, att vi hjälps åt till vardags och inte låter våra olikheter bli större än de behöver vara.

Kalla mig gärna naiv, men det är inte mer naivt än att tro att allt skulle vara bättre om alla tänkte och trodde likadant. Det är olikheterna som gör att vi finns, de är nödvändiga för fortsatt liv, överlevnad och utveckling.

Jag har inga problem med att kritisera religiösa företeelser men jag anser det ovärdigt att förlöjliga religiösa människor som mindre värda. Det är inte tankarna och tron som är klandervärda utan de handlingar som leder till olika former av övergrepp som ska kritiseras. Jag accepterar att du är dum eller oförstående men inte att du slår mig med dumma motiv eller inte bryr dig om att det gör ont.

Humanisterna arbetar för ett sekulärt samhälle men vill, enligt vårens kongressbeslut, samtidigt inte ha troende med-

lemmar i förbundet. Det anser jag vara att förminska ambitionerna till en förenklad utopi om renlärighet, ett uttryck för primitivt förakt för personer som inte håller måttet. Konsekvensen riskerar att bli att Humanisterna marginaliseras som en av många hatgrupperingar. Till ingens glädje.

Jag anser att kritikens fokus ska ligga på de handlingar som leder till olika former av övergrepp och inte på mer eller mindre vilsna personers tolkningar och harmlösa agerande. Många tvivlar, känner skuld och rädsla, men kan av olika skäl inte släppa de förhoppningar som de upplever att en tro erbjuder. Humanisterna borde välkomna alla dem som vill engagera sig för ett sekulärt och mångfacetterat samhälle och låta var och en tänka och söka fritt efter sin egen förmåga. De är bara tillsammans vi kan forma ett reellt sekulärt samhälle.

Det anser jag vara en moralisk plikt om man vill kalla sig Humanist.

Per Alm

Kommentar

Christer Sturmark, ordförande

Humanistisk höst

Nu är sommaren definitivt över. För mig betyder det alltid blandade känslor. Å ena sidan saknar jag att kunna röra mig fritt utan otympliga ytterkläder och med långa ljusa kvällar. Å andra sidan ser jag med spänd förväntan fram emot att samhället, politiken och debatten vaknar till liv igen efter sommarens dvala. Det finns så mycket att göra, det finns så mycket att förändra. Under sommaren står allt still och då kliar det i fingrarna på mig.

Politikerveckan i Almedalen i början av juli är ett av sommarens undantag. Då är det fart! Humanisternas stora seminarium om religion och politik, med gästerna Annika Borg (präst) och Anders Borg (finansminister), drog en stor publik (nej, de är varken gifta eller släkt). Seminariet har setts över 13 000 gånger på Internet.

Personligen tror jag vår närvaro i Almedalen är viktig. I år var det ovanligt mycket religionsdebatt i Almedalen, och vår nye styrelseledamot Bengt Westerberg debatterade för första gången som offentlig representant för Humanisterna, i en TV-sänd debatt med Göran Rosenberg. Själv deltog jag i SVT Debatt och talade där med statsrådet Stefan Attefall som fortfarande förvägrar Humanis-

terna statligt stöd på samma villkor som andra livsåskådningar.

Som vanligt inleds riksdagens öppnande i september med en gudstjänst i domkyrkan. Riksdagen är numera noggrann med att i inbjudan till riksdagens öppnande skriva "i samband med riksdagens öppnande bjuder Svenska kyrkan in till gudstjänst". Kyrkans gudstjänst är således inte en formell del av riksdagens öppningsceremoni.

Men de flesta statsråden och riksdagsledamöterna lommar ändå iväg den 18 september till domkyrkan klockan 12.30, för att sen återvända till riksdagshuset klockan 14. Riksdagens öppnande är en demokraticeremoni. De folkvalda, valda att tjäna folket, borde givetvis inte börja dagen med en ceremoni som handlar om att tjäna gud. De är valda för att tjäna folket, inte gud.

Men det blir också trist i längden att ständigt vara den som påtalar att något är fel. Därför valde vi en annan strategi i år.

Istället för att gnälla på gudstjänsten innan riksdagens öppnande, bjuder humanisterna istället in till en humanistisk andakt (ordet andakt kommer från tyskans andacht som betyder ungefär re-

flektion, förundran eller eftertanke) i en annan lokal i Gamla Stan i Stockholm, samma datum och samma tid som domkyrkan har sin gudstjänst. 18 september klockan 12.30.

Vid den humanistiska samlingen kommer bland andra professorn i astrofysik, Ulf Danielsson, berätta om den "vetenskapliga skapelseberättelsen" det vill säga hur allting började och hur människor faktiskt är gjorda av stjärnstoft.

De religiösa myterna om skapelsen framstår som rätt torftiga i jämförelse med den vetenskapliga.

Det ska bli intressant att se om den officiella inbjudan nästa år också kommer berätta att "i samband med riksdagens öppnande bjuder Humanisterna in till samling för den som vill".

Valfrihet kallas det!

Humanisterna kommer fortsätta att sätta barnen i fokus under resten av året. Skola, utbildning och barnets rätt till kroppslig och psykisk integritet kommer vara viktiga frågor för Humanisterna framdeles. Hjälp oss att få fler medlemmar för barnens skull!

Jag vill också önska alla medlemmar en riktigt fin höst!

In memoriam

Gore Vidal, ateist, humanist, intellektuell, queer, har avlidit, 86 år gammal. Han var en hyllad författare och skribent, berömd för sin kvickhet och polemiska förmåga, och en gigant i USA:s kulturliv. Han var också queer, och levde under ett halvsekel tillsammans med sin livskamrat Howard Austen. Ofta jämfördes han med Oscar Wilde.

Vidal var alltid en talför kritiker av den religiösa högern. ”Jag är en pånyttfödd ateist,” förklarade han, och han blev ateismens ”grand old man” i USA. Han var också hederspresident i American Humanist Association.

Bland Vidals många litterära verk kan man nämna ”Staden och pelaren”, som han skrev 1948. Det var den första amerikanska romanen av litterär betydelse som skildrade manlig homosexualitet som en naturlig variant av mänskligt liv. Det krävde vid denna tid mycket mod att publicera boken, och publiceringen ledde till att Vidal under flera år blev svartlistad av det litterära etablissemanget. ”Mörkt grönt, ljusst rött” 1950 var en uppgörelse med USA:s imperialism i Latinamerika. Skandalsuccén ”Myra Breckinridge” 1968 ställde föreställningarna om kön och sexualitet på hu-

vudet, långt innan queertänkandet hade kommit på modet. Den boken blev också filmad.

Journalisten Doug Ireland skriver i Gay City News att Vidal var ”en fyrbåk för queera människor under sex decennier”, och han anser att Vidal var unik. ”Vi kommer aldrig att få se hans like igen, och det finns ingen som kan fylla det tomrum som han har lämnat efter sig.”

Här är ett par religionskritiska citat av Gore Vidal:

”När folk väl har fastnat för teologi har de förlorat förståndet för alltid. Fler människor har dödats i Jesu Kristi namn än i något annat namn i världshistorien.”

”Jag betraktar monoteismen som den största katastrof som någonsin har drabbat den mänskliga rasen.”

Lars Torstensson

Foto: Charley Gallay/Getty Images

Humanisterna

Organisationsnr: 802009-5348

www.humanisterna.se

e-post: info@humanisterna.se

Kansli: Humanisterna,
c/o Föreningshuset Sedab AB,
Virkesvägen 26, 120 30 Stockholm
Tel. 08-55 60 61 48
Plusgiro: 66 36 59-1

e-post:
kansli@humanisterna.se

Lokalavdelningar

Humanisterna Gotland
Ordförande: Ulf Ekvall
ulf.ekvall@humanisterna.se

Humanisterna Jönköping
Kontaktperson: Sune Enbjärde
jonkoping@humanisterna.se

Humanisterna Kalmar
Ordförande: Desiree Liljeval
desiree.liljeval@humanisterna.se

Humanisterna Stockholm
Ordförande: Lars Höglund
stockholm@humanisterna.se

Humanisterna Syd
Ordförande: Gunnar Hjert
syd@humanisterna.se

Humanisterna Södertälje
Ordförande: Peder Edström
peder.edstrom@humanisterna.se

Humanisterna Umeå
Kontaktperson: Lars Nilsson
tel: 070-655 86 69
umea@humanisterna.se

Humanisterna Uppsala
Ordförande: Anders Martinsson
tel. 0709-13 63 23
upsala@humanisterna.se

Humanisterna Värmland
Ordförande: Dag Nordmark
dag.nordmark@humanisterna.se

Humanisterna Väst
Kontaktperson: Urban Jansson
vast@humanisterna.se

Humanisterna Örebro
Ordförande: Fredrik Idevall
tel. 070-572 63 69
orebro@humanisterna.se

Humanisterna Östergötland
Ordförande: Adam Lagerqvist
ostergotland@humanisterna.se

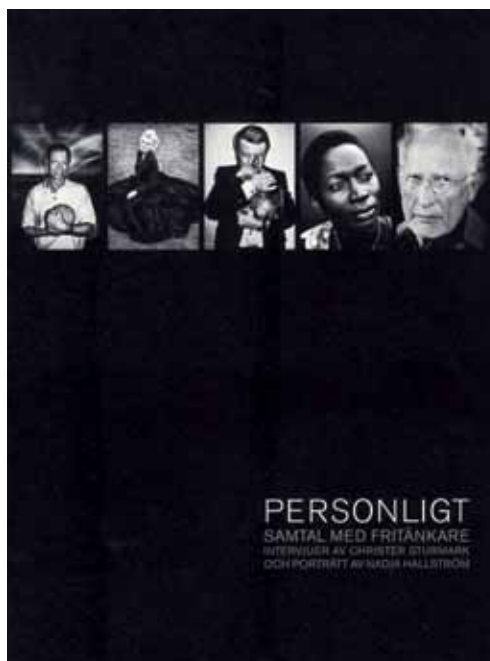
Specialerbjudande för medlemmar

I ”Personligt – samtal med fritänkare” berättar 24 välkända personer på ett överraskande och nära sätt om sin livssyn, utan gudstro eller religion men med ett starkt engagemang i människan, samhället och livets stora frågor. Boken är i större ”soffbordsformat” och innehåller intervjuer åtföljda av vackra porträtt av fotografen Nadja Hallström.

De medverkande är: Eva Dahlgren, Richard Dawkins, Göran Lambertz, Lena Andersson, Georg Klein, Stellan Skarsgård, Nyamko Sabuni, PC Jersild, Christer Fuglesang, Sture Linnér, Dilsa Demirbag-Sten, Michel Onfray, Björn Ulvaeus, Richard Levi, Kaj Fölster, Torbjörn Tännsjö, Sara Mohammad, Sven Hagströmer, Gudrun Schyman, Sam Harris, Åke Ortmark, Maria Robsahm (f.d. Carlshamre), Hans Bergström och Daniel Dennett.

Gå in på nedanstående länk:

www.fritankesmedja.se/books/personligt-humanisterna

HUMANISTERNA

Lokal information

Stockholm

Föreläsningar på ABF

• **11 oktober kl. 18:00**

”Vi blev muslimer”

Madeleine Sultán Sjöqvist är universitetslektor i religionssociologi. Hon disputerade 2006 på en avhandling om svenska kvinnor som konverterat till islam: ”Vi blev muslimer – svenska kvinnor berättar”. För närvarande forskar hon om konservativa och fundamentalistiska religiösa gruppers politiska anspråk i ett vidare perspektiv, t.ex. kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa och hädelse/blasfemifrågor.

• **24 oktober kl. 18:00**

Att leva som muslimsk kvinna – på gott och ont

Pernilla Ouis är fil.dr. i humanekologi och docent i hälsa och samhälle, inriktning etniska relationer vid Malmö högskola. Hon forskar bland annat kring modernisering och islamisering i Mellanöstern. Pernilla Ouis har en bakgrund som konvertit till islam och levde i 20 år som troende muslim. För några år sedan började hon tvivla på sin tro och tog beslutet att ta av sig slöjan. I dag är hon kritisk mot mycket av det islam står för.

• **30 oktober kl. 18:00**

Tro, vetande och humanism i vår tid

Debatten om tro och vetande, religion och politik, vetenskap och pseudovetenskap är mer aktuell än någonsin. Christer Sturmark, ordförande i förbundet Humanisterna, föreläser om dessa frågor och diskuterar med publiken. Seminariet tjänar också som en introduktion till förbundet Humanisternas verksamhet och ställningstaganden. Det passar utmärkt för nyblivna medlemmar eller de som är nyfikna på Humanisterna i största allmänhet.

• **14 november kl. 18:00**

En evolutionär människobild – vad betyder den och vad betyder den inte?

Nils Uddenberg är författare och docent i psykiatri och empirisk livsåskådningsforskning, sedan år 2000 med professors namn. År 2003 erhöll han Augustipriset för sin bok *Idéer om livet*. 2005 utsågs han av Föreningen Vetenskap och Folk-

bildning till årets folkbildare ”för sina kunniga och tänkvärda beskrivningar av människan och hennes historia med utgångspunkt från såväl humaniora som biologi, och inte minst det evolutionära perspektivet.”

• **28 november kl. 18:00**

Tankar som ändrar allt. Om nyttan med tankeexperiment inom vetenskap och filosofi

Sören Holsts nyutkomna bok ”Tankar som ändrar allt” handlar om tankeexperiment som intellektuellt verktyg, som metod att nå insikt. Ända sedan Galileos dagar har tankeexperiment använts flitigt inom vetenskapen. Men den här typen av resonemang kan även påverka vårt tänkande kring frågor av existentiell natur – frågor om vad som är moraliskt rätt och fel, om tidens gång och om vår egen identitet. Sören Holst är teoretisk fysiker vid Stockholms Universitet. 2006 kom hans förra bok ”Rumtid”, en introduktion till den speciella relativitetsteorin.

Pubträff

Någon dag i slutet av varje månad utom december. Inplanerade datum är 27/9, 24/10 och 28/11. Platsen varierar, men meddelas via vårt nyhetsbrev och vår blogg <http://humstockholm.wordpress.com/>

Syd

Temaserie om mänskliga rättigheter

Nu startar vi en temaserie med sex paneldebatter och föredrag om mänskliga rättigheter, med några kända namn. Alla möten är öppna för allmänheten och det är fritt inträde om inget annat står.

Plats: Gemenskapen, Spånehusvägen 83, Malmö

• **26 sep:** Paneldebatt om hedersvåld mot kvinnor

Medverkande:

Gudrun Schyman, politiker, Feministiskt Initiativ, samhällsdebattör, författare.

Sara Mohammad, ordförande i Glöm aldrig Pela och Fadime.

Bahareh Andersson, kvinnofridssamordnare, samhällsdebattör.

Naser Khader, mellanösternanalytiker på Hudson Institute.

Gunilla Larsson, barnmorska, skolsköterska, humanist.

Moderator: Andreas Ekström

Tid: 19.00 OBS, entré: 100 kr

• **1 okt:** Raoul Wallenberginstitutet – att bidra till förändring

Johanna Sjöwall, Raoul Wallenberginstitutet i Lund.

Tid: 18.30

• **12 nov:** De mänskliga rättigheterna

– utmaningar och kontroverser

Kjell Arvedson, Humanisterna

Tid: 18.30

Umeå

• **22 sep** har vi fått möjlighet att använda oss av Ljusgården inne i Umeå stadsbibliotek. Mellan kl 10.00–16.00 kommer vi att vara på plats och sprida kunskap om Humanisterna och kl 12.00 kommer allas vår Christer Sturmark på besök! Han ska hålla en föreläsning på temat ”Vad är humanism och vad vill Humanisterna egentligen?”, och blir sedan kvar ytterligare någon timma. Detta blir ett utmärkt tillfälle för alla medlemmar i vår lokalavdelning att träffa vår ordförande, lyssna på hans visioner om hur Humanisterna bör utvecklas, och kanske ställa några av de frågor du alltid velat ställa honom.

• Vi fortsätter sedan hösten med att ha två typer av regelbundet återkommande aktiviteter: Humanistpubar på Restaurang Rött nära Umeå Universitet, samt diskussionskvällar med gästföreläsare på Bokcafé Pilgatan.

• **9 okt** är Roger Wiklund gästföreläsare på vår diskussionskväll. Han har skrivit boken ”Den Jesus som aldrig fanns”, och han ska berätta för oss om myterna kring kristendomens ursprung.

• **6 nov** ska vi på Bokcafé Pilgatan diskutera det intressanta och kontroversiella ämnet ”Transhumanism”. Transhumanismen är en rörelse som förespråkar användning av teknik för att förbättra människans egenskaper, och det är Jesper Öhman, styrelseledamot i föreningen Människa+ som är inbjuden föreläsare.

• **4 dec** ska vi preliminärt, på terminens sista diskussionskväll, diskutera möjligheter och svårigheter vid humanistisk

Flera lokalavdelningar skriver blogg. Gå in på respektive avdelnings hemsida och se vilka som gör det.

begravning. Vi planerar här att bjuda in chefen för Kyrkogårdsförvaltningen samt någon av Umeås begravningsombud.

- Om dessa evenemang, samt datum för kommande Humanistpubar får du regelbunden information om via e-post. Om inte, anmäl din aktuella e-postadress till kansli@humanisterna.se, så får vi med dig i vårt nästa medlemsutskick. För dig

som inte har en e-postadress har vi vår blogg, <http://humumea.blogspot.com/> eller vår Facebookgrupp, som fullgoda alternativ till att få aktuell information om vår verksamhet.

Uppsala

Samtalskvällar, på Pub 19, Svartbäcksgatan 19, kl 19.00, andra tisdagen i månaden. Nu i höst den 9/10, 13/11 och 11/12.

Fler aktiviteter är planerade men ej färdigställda, så som; studiecirkel, medlemsenkät, arbeta med begravningsfrågor, Midvinterfest och eventuellt föredrag.

Kontakta oss gärna med synpunkter eller för att delta i verksamheten uppsala@humanisterna.se Verksamheten är beroende av medlemmarnas insatser.

HumanistInfo som PDF

I vår strävan att bli mer miljömedvetna och dessutom hålla nere våra kostnader erbjuder vi alla, som vill, att få HumanistInfo i digital form, som PDF-fil.

Vill du ha HumanistInfo som PDF framöver, meddela kansliet detta på: kansli@humanisterna.se.

Du som vill få tidningen i pappersform får givetvis det även i fortsättningen.

Humanisterna på webben

Hemsida: humanisterna.se

Facebook: facebook.com/humanisterna

Twitter: [@svHumanisterna](https://twitter.com/svHumanisterna)

Forum: forum.humanisterna.se

Poddcast: humanistpodden.wordpress.com

Mötesplats: extroende.se

Kvalitetssäkring av medlemsregistret

I samband med att HumanistInfo kommer ut, skickar vi ett e-postmeddelande till alla medlemmar för att kontrollera att vi har rätt e-postadress. Om du får det behöver du inte göra någonting. Om du däremot inte får något e-postmeddelande ber vi dig att skriva ett e-brev till kansli@humanisterna.se och meddela ditt namn, adress och korrekt e-postadress!

Medlemsförmån

Prenumerera på SANS för endast 270 kr för 4 nr.

Ordinarie pris är 365 kr.

Sans är en unik tidskrift i Sverige – ett existentiellt magasin om samhälle, vetenskap, etik och livsåskådning.

Beställ prenumeration via www.prenservice.se och ange Internetkoden 221-221116. Det går också bra att ringa kundtjänst 0770-45 71 69 (öppet vardagar 8.30–16.00) och uppge denna kod.

Humanisternas bokklubb

Medlemmar i Humanisterna har också tillgång till en egen bokklubb hos Fri Tanke förlag. Kika på www.fritankesmedja.se/specialpris för att se vilka specialerbjudanden som finns för dig som medlem. För att få tillgång till dessa erbjudanden anger du koden ”11227” på sidan du kommer till. Det tillkommer en fast fraktagift på 39 kr, oavsett antal böcker du köper.

Lokala aktiviteter

Tänk på att du som medlem själv kan ta initiativet till lokala träffar med andra humanister där du bor. Det kanske till och med kan vara fröet till en egen lokalavdelning? Eller bara en trevlig gemenskap med likasinnade.

Skicka e-post till kansli@humanisterna.se och berätta om dina idéer så meddelar vi medlemmar i ditt område att de kan höra av sig till dig!

SVERIGE I EUROPA, EUROPA I SVERIGE

**Höstkongressen
10-11 november 2012**

Humanisterna har glädjen att inbjuda dig till årets höstkongress!

Du kommer träffa humanist professionals, diskutera den humanistiska rörelsen som en livssyns-
åskådning- eller människorättsorganisation och hedersrelaterade brott mot barn och ungdomar.

Under kongressen kommer även EU-minister Birgitta Ohlsson tala på temat "Värderingarnas
Europa – brott mot mänskliga rättigheter i Europa". Dessutom har vi förberett flertalet workshops
som alla anknyter till årets tema, Sverige i Europa, Europa i Sverige.

Vi ser fram emot att träffa dig i november!

Läs mer och anmäl dig på **www.humanisterna.se/hostkongressen**

Vänligen observera att kongressen har begränsat antal platser.

Obs! Den 11/11 kommer du även ha möjlighet att delta på årets utdelning av Hedeniuspriset.

Nominera till Hedeniuspriset!

Vill du nominera en kandidat till priset? Skicka ett brev till **Humanisterna, c/o Föreningshuset, Virkesvägen 26, 120 30 Stockholm**, eller skicka e-post till **hedeniuspriset@humanisterna.se**. Sista dag att skicka in är den 6 oktober. Glöm inte att motivera din nominering!

Ingemar Hedenius-priset utdelas varje år vid Humanismens dag, som i år infaller söndagen den 11 november.

Till mottagare kan den utses som i Sverige under året främjat humanism, rationalism och vetenskaplig kunskap. Särskild vikt ska fästas vid insatser som befrämjat en kritisk granskning av religion i dess olika former, pseudovetenskap, irrationella och inhumana föreställningar och traditioner. Priset kan även utdelas till juridiska personer.

Sedan år 2000 delar Humanisterna årligen ut Ingemar Hedenius-priset. Syftet med utmärkelsen är dels att hedra minnet av filosofen, författaren och kulturdebattören Ingemar Hedenius (1908–1982), som redan 1949 startade en intensiv debatt om kristendomen i Sverige med sitt mest kända verk "Tro och vetande", dels att stödja och uppmärksamma personer som arbetar och verkar i Hedenius anda.

Medlemmar i förbundet Humanisterna har nomineringsrätt. Förbundets styrelse beslutar om pristagare. Styrelsen ska skriftligen motivera sitt beslut. Styrelsen kan avstå från att dela ut priset ett visst år. Prisets innehåll beslutas av styrelsen.

Förbundsstyrelsen

Nästa nummer kommer i november